

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Anniina Martonen

Tilinpäätösanalyysi case-osakeyhtiölle

Tunnuslukuanalyysi ja toimialavertailu maanrakennusta ja maansiirtoa harjoittavalle pienelle osakeyhtiölle

Opinnäytetyö

Kevät 2021

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tradenomi (AMK, Liiketalous)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Liiketalouden tutkinto-ohjelma

Tekijä: Anniina Martonen

Työn nimi: Tilinpäätösanalyysi case-osakeyhtiölle: Tunnuslukuanalyysi ja toimialavertailu maanrakennusta ja maansiirtoa harjoittavalle pienelle osakeyhtiölle

Ohjaaja: Erkki Kytönen

Vuosi: 2021

Sivumäärä: 49

Liitteiden lukumäärä: 2

Opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa tilinpäätösanalyysi case-osakeyhtiölle. Tilinpäätösanalyysi tehtiin tunnuslukuanalyysinä, joka toteutettiin tilikausilta 2017–2020. Tunnuslukuanalyysin lisäksi analysoitavia lukuja vertailtiin Finnveran antamiin toimialakohtaisiin tunnuslukuihin vuosilta 2017–2019. Tutkimuksen tavoitteena oli saada mahdollisimman hyvä käsitys case-yrityksen taloudellisesta tilasta ja sen muutoksista, kannattavuudesta, vakavaraisuudesta sekä maksuvalmiudesta. Case-yritys on toimialanaan maansiirtoa ja maanrakennusta harjoittava pieni osakeyhtiö.

Opinnäytetyön teoria koostuu kirjanpitoon, taseeseen ja tuloslaskelmaan sekä tilinpäätökseen liittyvästä kirjallisuudesta. Lisäksi teoriaosuudessa on eritelty kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen liittyvät tunnusluvut ja näiden tunnuslukujen laskentakaavat. Kaavojen yhteyteen on esitetty tunnuslukujen tulkintaohjeita sekä viitteellisiä ohjearvoja tunnuslukujen ymmärtämiseksi.

Teoriaosuuden jälkeen opinnäytetyössä on tutkimusosio sekä toimialavertailu. Tutkimusosiossa on suoritettu case-yrityksen tunnuslukuanalyysi, ja analyysistä esitetään havainnollistavaa grafiikkaa. Tunnuslukujen laskeminen ja diagrammien tekeminen on tehty Excel-ohjelmaa hyödyntäen. Diagrammien yhteydessä on kerrottu huomioita yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja pohdittu syy-seuraussuhteita. Toimialavertailussa case-yrityksen tunnuslukuja on vertailtu muihin samalla toimialalla vaikuttaviin yrityksiin Finnveran keräämän tunnuslukudatan avulla.

Tutkimuksessa havaittiin, että case-yrityksen taloudellinen tilanne on heikentynyt vuodesta 2017 eteenpäin. Etenkin yrityksen kannattavuus ja pääoman tuotto ovat heikentyneet, ja suhteessa muuhun toimialaan nämä osa-alueet ovat keskivertoa heikommalla tasolla. Kuitenkin yrityksellä on suhteellisen suureksi kerrytetty oma pääoma, joka nostaa yrityksen vakavaraisuutta ja näin ollen yrityksen vakavaraisuus sijoittuu vakavaraisuudessa toimialaansa korkeammalle. Myös yrityksen staattinen maksuvalmius on hyvällä tasolla.

¹ Asiasanat: tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Business and Culture

Degree programme: Business Management

Author: Anniina Martonen

Title of thesis: Financial statement analysis for the case company: Financial indicator analysis and industry comparison for a small earth moving and excavation company

Supervisor: Erkki Kytönen

Year: 2021

Number of pages: 49

Number of appendices: 2

The aim of this thesis was to conduct a financial statement analysis for the case company. The financial statement analysis was implemented as a financial indicator analysis, related to the financial years 2017–2020. In addition to the financial indicator analysis, the company's statistics were compared to the industry-specific statistics from 2017 to 2020 published by Finnvera. The goal of this thesis was to get the best possible understanding of the state of and changes in the case company's finances, as well as of the company's profitability, solvency, and liquidity. The case company is a small limited liability company operating in earth moving and excavation.

The theoretical part in this thesis is based on the literature on accounting, the balance sheet, the income statement, and the financial statement. In the theoretical part, the key indicators of profitability, solvency and liquidity are presented together with their calculation formulas. Interpretation and indicative guidelines are presented with the formulas.

The theoretical part is followed by a research section and an inter-industry comparison. The financial indicator analysis is presented with graphics. The key figures were calculated, and the diagrams were made with Microsoft Excel. In connection with the diagrams, observations are made about the company's financial state, and cause-and-effect relationships are discussed. The case company's key figures are compared to the industry's key figures using Finnvera's data.

This thesis shows that the case company's financial state has worsened as of the year 2017. Especially profitability and return on capital have become impaired and are below the general average of the industry. However, the case company has a relatively large equity, which makes the company more solvent. The solvency of the case company is relatively high, and its static liquidity is at a good level.

¹ Keywords: financial statements, financial statement analysis, profitability, liquidity, solvency

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	1
Thesis abstract	2
SISÄLTÖ	3
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	5
1 JOHDANTO	6
1.1 Aiemmat tutkimukset.....	6
1.2 Tutkimuksen tavoite	7
1.3 Työn eteneminen	7
2 KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS	9
2.1 Kirjanpito ja kirjanpitovelvollisuus	9
2.2 Tilinpäätös.....	10
2.2.1 Tase.....	11
2.2.2 Tuloslaskelma.....	12
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA TUNNUSLUVUT	13
3.1 Tilinpäätösanalyysi	13
3.1.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät.....	13
3.1.2 Tilinpäätöksen oikaisu	14
3.2 Kannattavuus	14
3.2.1 Myyntikate (Gross profit).....	15
3.2.2 Käyttökate (EBITDA)	15
3.2.3 Liiketulos (EBIT)	16
3.2.4 Nettotulos.....	16
3.3 Pääoman tuotto	17
3.3.1 Kokonaispääoman tuotto (ROA).....	17
3.3.2 Sijoitetun oman pääoman tuotto (ROI)	19
3.3.3 Oman pääoman tuotto (ROE).....	20
3.4 Vakavaraisuus	20

3.4.1	Omavaraisuusaste	20
3.4.2	Suhteellinen velkaantuneisuus	21
3.4.3	Nettovelkaprosentti	22
3.5	Maksuvalmius	22
3.5.1	Quick ratio.....	23
3.5.2	Current ratio.....	23
4	CASE-YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	24
4.1	Tutkimusmenetelmä ja -aineisto	24
4.2	Yrityksen tilinpäätöksen oikaisu.....	25
4.3	Yrityksen kannattavuus.....	25
4.3.1	Myyntikate-, käyttökate-, liike- ja nettotulosprosentti.....	25
4.3.2	Yrityksen pääoman tuotto	28
4.4	Yrityksen vakavaraisuus	30
4.4.1	Yrityksen omavaraisuusaste.....	30
4.4.2	Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaprosentti	32
4.5	Yrityksen maksuvalmius	33
4.5.1	Yrityksen Quick ratio.....	33
4.5.2	Yrityksen Current ratio	34
4.6	Toimialavertailu	35
4.6.1	Kannattavuusvertailu	36
4.6.2	Pääoman tuoton vertailu.....	37
4.6.3	Vakavaraisuusvertailu.....	39
4.6.4	Maksuvalmiusvertailu	40
4.7	Johtopäätökset	41
5	YHTEENVETO	44
	LÄHTEET	47
	LIITTEET	49

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Oikaistun taseen loppusumman laskeminen (Yritystutkimus ry 2011, 63).	18
Kuvio 2. Sijoitetun korollisen vieraan pääoman laskeminen (Yritystutkimus ry 2011, 64).	19
Kuvio 3. Case-yrityksen myyntikateprosentti vuosina 2017–2020.....	26
Kuvio 4. Case-yrityksen käyttökateprosentti vuosina 2017–2020.	26
Kuvio 5. Case-yrityksen liiketulosprosentti ja nettotulosprosentti 2017–2020.	28
Kuvio 6. Case-yrityksen pääoman tuotto, ROA, ROI ja ROE.	29
Kuvio 7. Case-yrityksen omavaraisuusaste prosentti vuosina 2017–2020.....	31
Kuvio 8. Case-yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaprosentti vuosina 2017–2020.	32
Kuvio 9. Case-yrityksen Quick ratio -tunnusluku vuosina 2017–2020.....	34
Kuvio 10. Case-yrityksen Current ratio -tunnusluku vuosina 2017–2020.	35
Kuvio 11. Käyttökateprosenttivertailu 2017–2019.	36
Kuvio 12. Nettotulosprosenttivertailu vuosina 2017–2019.....	37
Kuvio 13 Kokonaispääoman tuotto prosenttivertailu 2017–2019.....	38
Kuvio 14. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttivertailu 2017–2019.....	38
Kuvio 15. Omavaraisuusastevertailu 2017–2019.	39
Kuvio 16. Suhteellisen velkaantuneisuuden vertailu 2017–2019.....	40
Kuvio 17. Quick ratio -vertailu 2017–2019.....	41
Kuvio 18. Current ratio -vertailu 2017–2019.	41

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on toteuttaa tilinpäätösanalyysi pienelle osakeyhtiölle. Tilinpäätös- ja tunnuslukuanalyysi ovat erinomainen tapa selvittää yrityksen taloudellista tilannetta ja sen muutoksia. Taloudellista tilannetta voi tarkastella esimerkiksi kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden näkökulmasta. Tilinpäätösanalyysin avulla voi löytää myös työkaluja kannattavuuden ja vakavaraisuuden parantamiseen tai muiden yrityksen taloudellisten epäkohtien löytämiseen.

Tilinpäätösanalyysin toteuttaminen on yritykselle oikeastaan aina ajankohtaista ja hyödyllistä. Erityisesti suuria hankintoja tai sopimuksia suunnitellessa yrittäjän on helpompi perustella vaikkapa investointeja rahoittajille ja pankeille tai maksuvalmiuttaan uudelle yhteistyökumppanille. Lisäksi yrityksen tilinpäätösanalyysin vertaaminen toimialan mediaanilukuihin antaa myös yrittäjälle mielenkiintoista ja tärkeää tietoa siitä, kuinka hyvin oma liiketoiminta kannattaa suhteessa toimialan kilpailijoihin ja mitä asioita ehkä voisi tehdä paremmin.

1.1 Aiemmat tutkimukset

Tilinpäätösanalyysyjä on tehty useita. Analyysyjä on tehty jonkin verran esimerkiksi opinnäytetyömuotoisina. Esimerkiksi Jalonen (2016) on toteuttanut tilinpäätösanalyysin case-yritykselle tunnuslukuanalyysin muodossa. Kyseisessä tutkimuksessa case-yrityksenä oli jätehuoltoalan yritys. Kuten tässä opinnäytetyössä, niin Jalosenkin tutkimuksessa tavoitteena oli kartoittaa analysoitavan yrityksen taloudellista tilannetta, maksuvalmiutta, kannattavuutta sekä vakavaraisuutta. Jalosen tutkimuksessa analysoitavia tilikausia oli neljä ja niiden perusteella pystyttiin huomaamaan case-yrityksen taloudellisen tilanteen kohentuminen tarkastelu vuosina.

Helenius (2017) on tehnyt tilinpäätösanalyysitutkimuksen maanrakennusta harjoittavalle osakeyhtiölle. Taloudellisen tilanteen selvittämisen lisäksi tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää myös yrityksen taloudellinen sijoittuminen muuhun toimialaan nähden. Myös Heleniuksen tutkimuksessa on suoritettu toimialavertailua ja tehty johtopäätöksiä siitä, että kyseisen maanrakennusosakeyhtiön tunnusluvut ovat keskimääräistä paremmalla tasolla ja

tulevaisuuden näkymät yrityksellä vaikuttavat hyvältä. Myös Hjelm (2016) on toteuttanut maanrakennusyritykselle tilinpäätösanalyysin. Hjelm on hyödyntänyt tutkimuksessa kirjanpitoon ja tilinpäätöksiin liittyvää kirjallisuutta sekä Finnveran kokoamaa toimialan tunnuslukutietoa, kuten tässäkin opinnäytetyössä. Hjelmin tutkimuksessa todettiin maanrakennusyrityksen talouden olevan koko toimialaan verrattuna hyvä, vaikkakin kannattavuusluvut olivat tilinpäätösanalyysin otanta-aikana laskusuhdanteiset.

1.2 Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen tarkoituksena on tehdä toimialanaan maanrakennusta ja maansiirtoa harjoittavalle osakeyhtiölle tilinpäätösanalyysi tunnuslukuanalyysiä hyödyntämällä. Tilinpäätösanalyysi toteutetaan case-tutkimuksena, eli tapaustutkimuksena. Tunnuslukuanalyysi tehdään hyödyntämällä yrityksen tilinpäätösaineistoa neljältä tilikaudelta. Case-yritys on mikroyritys, jonka palveluksessa on keskimäärin kuusi henkilöä

Työn tavoitteena on selvittää yrityksen vakavaraisuuden, kannattavuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja ja arvioida tunnuslukujen perusteella yrityksen taloudellista tilannetta ja sen vaihtelevuutta eri tilikausien välillä. Lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan yrityksen taloudellista asemaa toimialakohtaisesti. Olennaiset tutkimuskysymykset opinnäytetyölle ovat: Mikä on yrityksen taloudellinen asema ja mikä on yrityksen taloudellinen asema toimialaan verrattuna

1.3 Työn eteneminen

Työ alkaa teoriaosuuden esittelyllä. Teoriaosuudessa käydään läpi kirjanpidon ja tilinpäätöksen olennaisimpia asioita sekä lakia. Nämä asiat ovat olennaisessa asemassa ennen kuin aletaan laatia itse tilinpäätösanalyysiä ja tunnuslukuanalyysiä. Seuraavassa luvussa kerrotaan tilinpäätösanalyysin tarkoituksesta ja toteuttamisesta. Teoriaosuuden loppuosassa esitetään tämän tutkimuksen kannalta olennaiset tunnusluvut ja niiden laskentakaavat.

Teoreettisen osuuden jälkeen luvussa neljä, tehdään itse tutkimus, eli analysoidaan yrityksen tilinpäätökset neljältä peräkkäiseltä tilikaudelta ja vertaillaan niitä keskenään. Kun

yrittksen tilinpäätösanalyysi on tehty, niin yrityksen tunnuslukuja vertaillaan vielä lopuksi muuhun toimialaan ja tästä esitetään grafiikkaa.

2 KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Olenainen asia ennen tilinpäätösanalyysin laatimista on tehdä analysoitavan yrityksen kirjanpito ja tilinpäätös. Tässä luvussa esitetään teoriaa kirjanpitoon, kirjanpitolakiin sekä kirjanpitovelvollisuuteen liittyen. Lisäksi olennaisena osana tässä luvussa ovat tilinpäätöksen, taseen ja tuloslaskelman käsitteiden määrittely.

2.1 Kirjanpito ja kirjanpitovelvollisuus

Tilikauden aikaisen kirjanpidon, eli juoksevan kirjanpidon tavoitteena on pitää erillään yrityksen menot, tulot ja rahoitustapahtumat muiden talousyksiköiden menoista, tuloista ja rahoitustapahtumista (Ihantola & Leppänen 2018, 48). Tällainen erilläänpito tekee tilinpäätöksen laatimisen mahdolliseksi. Tilinpäätös tarkoittaa siis tuloksen laskemista ja taloudellisen aseman kartoittamista.

Liiketapahtumien kirjaamista varten on kirjanpitotilit, jotka pidetään jatkuvasti sisällöltään samankaltaisina. Kirjaamista varten tilit on ryhmitelty liiketapahtumatyyppeihin mukaan menotileihin, tulotileihin sekä rahoitustileihin. Rahoitustilit jaetaan edelleen raha-, saamis- sekä pääomatileihin. (Ihantola & Leppänen 2018, 48.)

Kirjanpitoon merkitään yhtiön liiketapahtumat. Liiketapahtumia ovat siis menot, tulot, rahoituserät ja näiden oikaisu- sekä siirtoerät. Liiketapahtumat kirjataan kirjanpitotileille. Kun kirjanpitovelvollinen on velvoitettu käyttämään kahdenkertaista kirjanpitoa, sillä tarkoitetaan sitä, että kaikki liiketapahtumat merkitään toisen kirjanpitotilin debet-puolelle ja toisen kirjanpitotilin kredit-puolelle. Kirjanpitotilien nimet kertovat liiketapahtuman sisällön. Kirjanpitovelvollisen käytössä olevista tileistä pitää laatia tililuettelo. (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 51.)

Kirjanpidon kirjaukset voidaan tehdä lasku- tai maksuperusteella tai suoriteperusteella. Jokainen liiketapahtuma todennetaan tositteeksi. Kirjanpidon kirjaukset tehdään tositteiden perusteella. Tositteen tehtävänä siis on todentaa liiketapahtuma. (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 51–52.)

Kirjanpitolain (L 30.12.1997/1336) 1 luvun 1 §:ssä säädetään oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuudesta. Kyseisen lain mukaan kirjanpitovelvollisia ovat osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö sekä muu yksityisoikeudellinen oikeushenkilö.

Kirjanpitovelvollisen täytyy noudattaa kahdenkertaista kirjanpitoa, poikkeuksena tähän on kirjanpitolaissa säädetyt pienet liikkeen- ja ammatinharjoittajat, joista kirjanpitolain säädetään 1a §:n 2 momentissa. Kahdenkertaisen kirjanpidon toteuttamisen lisäksi kirjanpitovelvollisen tulee noudattaa hyvää kirjanpitolapaa. (L 30.12.1997/1336, 1 luku 2–3 §.) Ihantolan ja Leppäsen (2018, 43–44) mukaan kirjanpitolaki on säädetty puitelaksi. Tällä tarkoitetaan sitä, että laista ei löydy tarkkoja säännöksiä kirjanpidon yksittäisiin käytännön ongelmiin. Yksittäiset ongelmat ratkaistaan tapauskohtaisesti kirjanpitolain yleisperiaatteisiin nojaten. Ihantola ja Leppänen (mp.) ovat listanneet Suomen hyvän kirjanpitolain lähteet: kirjanpitolaki, kirjanpitoasetus, asetus pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista sekä muu lainsäädäntö, kirjanpitolautakunnan lausunnot ja ohjeet, tilintarkastajajärjestöjen sekä muiden laskentatoimen ammattihenkilöiden järjestöjen lausunnot tai kannanotot tai kansainvälisesti hyväksytyt yleiset periaatteet.

Kirjanpitolain (L 30.12.1997/1336) 1 luvun 4 §:ssä säädetään kirjanpitovelvollisen tilikaudesta ja sen pituudesta. Lain mukaan tilikausi on 12 kuukautta. Kuitenkin toimintaa aloittaessa tai lopettaessa tilikausi saa olla tätä lyhempi tai pidempi. Maksimissaan tilikausi saa kuitenkin olla 18 kuukautta. Myös tilikauden ajankohtaa muuttaessa tilikausi saa olla pidempi tai lyhempi kuin 12 kuukautta.

2.2 Tilinpäätös

Kirjanpitolain (L 30.12.1997/1336) 3 luvun 1 §:n mukaan keskeisimmät asiat tilinpäätöksessä ovat tase, joka kuvaa tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa sekä tuloslaskelma, joka muodostaa tilikauden tuloksen. Lisäksi suuryritys ja yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö ovat velvollisia laatimaan rahoituslaskelman, joka selventää varojen hankintaa sekä niiden käyttöä. Laissa määrätään, että jokaisesta taseen, tuloslaskelman sekä rahoituslaskelman erästä täytyy esittää vastaava tieto edelliseltä

tilikaudelta. Mikäli vertailutieto ei jostain syystä ole käyttökelpoinen, sitä täytyy oikaista niin, jotta se on vertailukelpoinen päättyvän tilikauden kanssa.

Kun tilinpäätöstä laaditaan, kaikki juoksevan kirjanpidon tilit päätetään tulos-, tase- ja tilinpäätöstileille. Tuotot ja kulut päätetään tulostilille, varat ja velat päätetään tasetilille. (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 24.)

Yleisenä tilinpäätösperiaatteena käytetään olennaisuuden periaatetta (L 30.12.1997/1336, 3 luku, 2–2a §). Lain mukaan tilinpäätöksessä kuvattava asia on silloin olennainen, kun sen pois jättäminen tai sen väärin ilmoittaminen voidaan ainakin kohtuullisesti odottaa vaikuttavan tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin päätöksiin. Olennaisuuden periaatteen nojalla tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja toiminnan tuloksesta. (L 30.12.1997/1336, 3 luku, 2–2a §.)

Seuraavissa kappaleissa tase ja tuloslaskelma ovat määriteltynä tarkemmin.

2.2.1 Tase

Taseen osoittaa yrityksen tilinpäätöshetken taloudellisen aseman. Tase jaetaan kredit- ja debet-puoliin, eli vastaavaa- ja vastattavaa-puoliin. (Ihantola & Leppänen 2018, 40.) Taseen vastaavaa-, eli debet-puolella on eritelty yrityksen omaisuuserät. Omaisuuserät ovat järjestetty taseeseen siten, että vaikeimmin rahaksi muunnettavat omaisuuserät ovat taseessa ensimmäisenä. Lisäksi vastaavaa-puoli on jaettu pysyviin vastaaviin sekä vaihtuviin vastaaviin. Pysyvät vastaavat tarkoittavat aineettomia ja aineellisia hyödykkeitä sekä pitkäaikaisia sijoituksia, näiden hyödykkeiden on siis tarkoitettu tuottavan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena. Taseessa vaihtuvat vastaavat ovat jaettu neljään ryhmään: vaihto-omaisuus, saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset muodostavat yrityksen rahoitusomaisuuden. Taseessa saamiset erotellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin saamisiin sen perusteella, eräänntykö saaminen yli vai alle vuoden päästä. (Ihantola & Leppänen 2018, 41.)

Taseen kredit-puolella, eli vastattavaa-puolella esitetään yrityksen pääomaerät. Pääomaerillä tarkoitetaan niitä eriä, joilla yrityksen omaisuus on rahoitettu. Pääomaerät ovat

jaettu omaan pääomaan sekä vieraaseen pääomaan. Pääomaerät ovat esitetty taseessa takaisinmaksuvelvoitteen mukaisessa järjestyksessä, eli alussa on yrityksen oma pääoma ja lopussa pitkäaikainen ja lyhytaikainen vieraspääoma. (Ihantola & Leppänen 2018, 41.)

2.2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esittää yrityksen tuloksen muodostumista. Tuloslaskelmassa on kuvattu tulostileille kirjatut erät ja nämä erät on ryhmitelty vähennyslaskuasetelman muotoon. (Ihantola & Leppänen 2018, 39.)

Kululajikohtaisessa tuloslaskelmakaavassa liikevaihdosta sekä kolmesta muusta yrityksen toiminnan volyyymiin vaikuttavasta erästä vähennetään liiketoiminnan kulut (Ihantola & Leppänen 2018, 39–40). Liikevaihdon lisäksi muut toiminnan volyyymiin vaikuttavat erät ovat valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, valmistus omaan käyttöön sekä liiketoiminnan muut tuotot. Liiketoiminnan kulut jaetaan neljään erään: materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Kun nämä kulut ovat vähennetty liiketoiminnan tuotoista, syntyy välitulokseksi liiketoiminnan tulos tai tappio. Liikevoittoon tai -tappioon lisätään rahoitustuotot ja sen jälkeen vähennetään rahoituskulut. Lopuksi vielä vähennetään tai lisätään verotukseen liittyvät tilinpäätössiirrot. Tuloverojen ja muiden välittömien verojen jälkeen jäljelle jää tilikauden voitto tai tappio. (Ihantola & Leppänen 2018, 39–40.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA TUNNUSLUVUT

Tässä luvussa on kuvattu tilinpäätösanalyysiin ja tunnuslukuihin liittyvää teoriaa ja avattu erilaisia käsitteitä sekä tunnuslukujen merkityksiä. Aluksi on määritelty tilinpäätösanalyysin käsite ja tilinpäätösanalyysin yleisimmät käyttäjät sekä kerrottu, että mitä tilinpäätöksen oikaisu tarkoittaa. Tilinpäätösanalyysin määrittelemisen jälkeen seuraavissa kappaleissa on avattu teoriaa kannattavuudesta, pääoman tuotosta, vakavaraisuudesta sekä maksuvalmiudesta. Lisäksi näiden osa-alueiden tunnuslukujen laskemiseen liittyvät kaavat on esitetty seuraavissa kappaleissa.

3.1 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi tehdään yrityksen taloudellisen tilanteen arvioimiseksi (Kallunki 2014, 12–13). Yleensä tilinpäätösanalyysia voidaan käyttää esimerkiksi erilaisten päätöksentekojen tukena. Päätöksentekotilanteissa analysoitavaa yritystä verrataan muihin yrityksiin, lisäksi samaa yritystä verrataan eri tilikausien välillä. Tilinpäätösanalyysin avulla on helppoa huomata analysoitavan yrityksen taloudellisen tilanteen eri ulottuvuudet, sillä analyysin avulla voi arvioida muun muassa yrityksen kasvua, kannattavuutta sekä liiketoiminnan riskejä. (Kallunki 2014, 12–13.)

3.1.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysi on hyödyllinen kaikille yrityksen sidosryhmille, jotka tarvitsevat tietoa yrityksen taloudellisesta tilasta. Yritykseen sijoittaneille osakkeenomistajille tilinpäätökset ovat oleellinen tiedonlähde sijoituskohteen kannattavuuden arvioinnissa. (Kallunki 2014, 15.)

Pankit ja muut pitkäaikaista velkaa tarjoavat rahoitusinstituutiot muodostavat yhden ryhmän, joka olennaisesti hyötyy tilinpäätösanalyysistä. Lisäksi esimerkiksi tavarantoimittajat ja muut maksuaikaa yritykselle antavat tahot ovat mahdollisesti kiinnostuneita tilinpäätöstiedoista. Pankkeja ja maksuajan antajia, eli tässä tapauksessa velkojia kiinnostaa erityisesti yrityksen kyky maksaa maksunsa ajallaan. Yrityksen luottokelpoisuuteen vaikuttavat niin yrityksen velkaisuus, kuin maksuvalmius ja kannattavuuskin. (Kallunki 2014, 16–17.)

3.1.2 Tilinpäätöksen oikaisu

Yritystutkimus ry:n (2011, 17) mukaan olennaisena tavoitteena tilinpäätösanalyysiä tehtäessä on saada eri tilikaudet ja yritykset vertailukelpoisiksi keskenään.

Tuloslaskelmaa oikaistaessa tavoitteena on antaa yrityksen kannattavuudesta ja liiketoiminnan volyyymistä mahdollisimman vertailukelpoinen ja oikea kuva. Mahdollisia tuloslaskelman oikaisueriä voivat olla esimerkiksi satunnaiset ja kertaluontoiset olennaisesti tulokseen vaikuttavat erät, jotka voidaan siirtää satunnaisiin kuluihin tai vastaavasti satunnaisiin tuottoihin. Tuloslaskelmaan voidaan tehdä myös esimerkiksi palkkakorjaus, mikäli omistajan/omistajien työpanos yhtiössä on selkeä, mutta omistajalle/omistajille ei makseta työpanosta vastaavaa palkkaa. (Yritystutkimus ry 2011, 18–20.)

Tasetta oikaistaessa tilinpäätösanalyysiä varten, on tärkeää, että taseesta saa mahdollisimman oikean ja vertailukelpoisen kuvan yrityksen tilinpäätöshetken taloudellisesta asemasta (Yritystutkimus ry 2011, 31). Tarkoituksena taseen oikaisussa on, että taseesta eliminoidaan sellaiset erät, joilla ei varsinaisesti ole mitään tulontuottamisodotuksia (Salmi 2015). Lisäksi taseeseen tulisi lisätä sellaiset taseen ulkopuoliset erät, jotka ovat yritykselle velkaa tai tuottavat tuloa, esimerkiksi leasingvastuut.

Varojen ja velkojen nettokorjauksilla voidaan korjata yrityksen omaa pääomaa, näin ollen yrityksen oma pääoma kasvaa todellisen varallisuuden lisääntyessä ja vastaavasti pienenee todellisen varallisuuden vähentyessä (Salmi 2015).

Tässä tutkimuksessa tuloslaskelmalla, ei ole sellaisia olennaisia eriä, jotka vaatisivat oikaisua tilinpäätösanalyysin tekemiseksi, mutta taseelle oikaistaan leasingvastuiden eriä.

3.2 Kannattavuus

Yrityksen liiketoiminnan kannattavuus kuvaa toiminnan taloudellista tulosta (Yritystutkimus ry 2011, 60). Kannattavuus onkin jatkuvan liiketoiminnan edellytys. Kannattavuutta voidaan mitata sekä suhteellisesti että absoluuttisesti. Suhteellinen kannattavuus kertoo voiton suhteesta yrityksen sijoitettuun pääomaan, kun taas absoluuttinen kannattavuus mitataan

yksiselitteisesti liiketoiminnan tuottojen ja kulujen erotuksena eli voittona. (Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Seuraavissa kappaleissa on esitelty myyntikateprosentin, käyttökateprosentin, nettotulosprosentin sekä liiketulosprosentin laskukaavat. Lisäksi laskukaavan yhteyteen on avattu kyseisen tunnusluvun merkitystä sekä joidenkin tunnuslukujen yhteyteen on annettu viitearvoja.

3.2.1 Myyntikate (Gross profit)

Myyntikate saadaan vähentämällä liikevaihdosta tilikauden aikaiset ostot sekä ulkopuoliset palvelut (Alma Talent Oy, [viitattu 18.4.2021]).

Myyntikateprosentin laskukaava on seuraava:

$$\frac{\text{Myyntikate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 \quad (1)$$

Myyntikatteen taso riippuu yrityksen kulujen, investointien ja käyttöpääoman rahoitustarpeesta, myyntikatteella ei siis ole yleistä ja tarkkaa arvosteluasteikkoa. Myyntikate-tunnusluku on aina toimialakohtainen, eli eri toimialan yritysten myyntikatetta ei voi verrata keskenään. (Alma Talent Oy, [viitattu 17.4.2021].)

Myyntikatetta ohjaa siis käytännössä yritys itse, joka saa päättää palveluidensa tai tuotteidensa hinnat. On kuitenkin luonnollista, että markkinat, kilpailijat ja asiakaskunta voivat vaikuttaa tuotteiden hintoihin ja tämän vuoksi myös yrityksen myyntikatteeseen.

3.2.2 Käyttökate (EBITDA)

Käyttökate saadaan, kun liiketulokseen lisätään poistot ja arvonalennukset (Yritystutkimus ry 2011, 61).

Käyttökateprosentin kaava on seuraava:

$$\frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 \quad (2)$$

Käyttökateprosenttia on mielenkiintoista verrata erityisesti saman toimialan yritysten kesken. Tosin tunnusluvun vertailukelpoisuutta toimialankin sisällä voi heikentää se, että jotkut yritykset saattavat omistaa koko tuotantokaluston itse, kun taas toiset yritykset saattavat käyttää esimerkiksi tuotantovälineiden vuokrauspalveluita. Mikäli yritys omistaa tuotantokaluston, niin kulut näkyvät poistoina ja näin ollen sisältyvät käyttökatteeseen. Jos taas yritys käyttää vuokrauspalveluita, niin vuokratulot näkyvät vasta liiketoiminnan muissa kuluissa käyttökateen jälkeen. (Yritystutkimus ry 2011, 61.)

Eri toimialoilla käyttökateprosentit asettuvat eri vaihteluväleihin, mutta Yritystutkimus ry (2011, 61) on listannut käyttökateprosentit seuraavilla vaihteluväleillä: teollisuus 5–20 prosenttia, kauppa 2–10 prosenttia ja palvelu 5–15 prosenttia.

3.2.3 Liiketulos (EBIT)

Liiketulos kuvaa sitä, kuinka paljon liiketoiminnan tuotoista on ennen veroja ja rahoituseriä jäljellä (Yritystutkimus ry 2011, 61).

Liiketulosprosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 \quad (3)$$

Yritystutkimus ry:n (2011, 61) mukaan liiketoimintaprosentti soveltuu niin yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen kuin toimialan sisäiseen tai toimialojen väliseenkin vertailuun. Negatiivinen liiketulosprosentti kuvaa sitä, että yrityksen liiketoiminnassa on operatiivisia ongelmia (Alma Talent Oy, [viitattu 18.4.2021]).

3.2.4 Nettotulos

Nettotulos on yleisesti käytetty mittari mittaamaan yrityksen varsinaisen toiminnan tulosta. Nettotulos toimii myös yleensä yrityksen voitonjakopäätöksen perusteena (Alma Talent Oy, [viitattu 18.4.2021]).

Nettotulos lasketaan lisäämällä liiketulokseen tuloslaskelman rahoitustuotot ja vähennetään verot sekä rahoituskulut (Yritystutkimus ry 2011, 62).

Nettotulosprosentin laskukaava Yritystutkimus ry:n mukaan on seuraava:

$$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 \quad (4)$$

Positiivinen nettotulos viestii siitä, että yritys on kyennyt selviytymään lainojen koroista sekä investointien ja käyttöpääoman omarahoituksesta varsinaisen liiketoiminnan tuomilla tuotoilla (Alma Talent Oy, [viitattu 18.4.2021]). Yritystutkimus ry:n (2011, 62) mukaan liiketoiminnan kannattavuuden ehtona onkin se, että yrityksen nettotulos on positiivinen.

3.3 Pääoman tuotto

Leppiniemen ja Kykkäsen (2019, 161) mukaan erityisesti yritysten välillä tehtävässä kannattavuusvertailussa käytetään tunnuslukuna pääoman tuotto prosenttia. Pääoman tuotto prosentista on erilaisia tunnusluku variaatioita. Useimmiten pääomantuotto prosenttien avulla tarkastellaan vieraan ja oman pääoman yhteensä sijoittajien sijoitukselle saamaa korkoa.

Sen lisäksi, että pääoman tuotto prosenttia voidaan tarkastella sijoittajan ja rahoittajan näkökulmasta, niin Leppiniemen ja Kykkäsen (2019, 161) mukaan kyseinen tunnusluku on myös hyvä väline kokonaistalouden selvittämisen tasolla. Eli paljonko yritys on kerryttänyt voittoa, korvauksia ja veroja suhteessa koko pääomaan.

3.3.1 Kokonaispääoman tuotto (ROA)

Kokonaispääoman tuotossa verrataan tulosta ilman veroja ja rahoituskuluja siihen pääomaan, joka on sitoutunut yrityksen toimintaan. Kokonaispääoman tuotto prosentti mittaa yrityksen kannattavuutta ottamatta huomioon yritysmuodosta johtuvaa verotustekniikkaa. Tunnusluku kertoo analysoidun yrityksen kyvystä tuottaa tulosta kaikelle yritystoimintaan sitoutuneelle pääomalle. (Yritystutkimus ry 2011, 64.)

Yritystutkimus ry:n (2011, 63) yrityksen kokonaispääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}(12 \text{ kk})}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella} = \text{kokonaispääoma}} \times 100 \quad (5)$$

Oikaistun taseen loppusumman laskeminen:

+ Taseen oma pääoma	
+ Poistoero (*)	
+ Vapaaehtoiset varaukset (*)	
- Oman pääoman oikaisut	
= Oikaistu pääoman oikaisut	
+ Pitkäaikainen vieras pääoma	
+ Laskennallinen verovelka	
+ Pakolliset varaukset	
+ Leasingvastuut	
+ Lyhytaikainen vieras pääoma	
= Oikaistu vieras pääoma	
+ Oikaistu oma pääoma	
+ Oikaistu vieras pääoma	
= Oikaistun taseen loppusumma	

(* vähennettynä laskennallisella verovelalla)

Kuvio 1. Oikaistun taseen loppusumman laskeminen (Yritystutkimus ry 2011, 63).

Kuviossa 1 on esitetty oikaistun taseen loppusumman laskemisen kaava, jota hyödynnetään kokonaispääoman tuotto prosenttien laskemisessa. Kokonaispääoman tuottoa laskettaessa tase-erät lasketaan kauden alun ja lopun keskiarvoina. Mikäli yrityksen tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, tuotto prosentti muutetaan vuositasoiseksi. (Yritystutkimus ry 2011, 63.)

Tunnusluvun vertailukelpoisuutta yritysten välillä hankaloittaa se, että eri yritykset voivat käyttää eri lailla mahdollisuutta tehdä arvonkorotuksia. Tuotto prosentit jäävät alhaisemmiksi niillä yrityksillä, jotka käyttävät arvonkorotuksia kuin niillä, jotka käyttävät hankinta-arvoja tasearvojen pohjana. (Yritystutkimus ry 2011, 64.)

Yritystutkimus ry:n (2011, 64) mukaan kokonaispääoman tuotolle on annettu seuraavat ohje arvot: kokonaispääoman tuotto on hyvällä tasolla, kun prosentti on yli kymmenen prosenttia, viidestä kymmeneen prosenttia tarkoittaa tyydyttävää ja alle viisi prosenttia heikkoa.

3.3.2 Sijoitetun oman pääoman tuotto (ROI)

Alma Talent Oy [viitattu 18.4.2021] kertoo, että sijoitetun pääoman tuottoprosentti on tilinpäätösanalyysin yksi tärkeimmistä tunnusluvuista. Yritystutkimus ry:n (2011, 64) mukaan sijoitetun pääoman tuottoprosentin tarkoituksena on selvittää yrityksen suhteellista kannattavuutta, eli yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle tullutta tuottoa. Sijoitettu pääoma saadaan laskemalla yhteen oikaistu oma pääoma ja korollinen vieras pääoma.

Sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskukaava:

$$\frac{\text{Nettotulos+rahoituskulut+verot (12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100 \quad (6)$$

Sijoitetun korollisen vieraan pääoman laskeminen:

- + Pääomalainat
- + Lainat rahoituslaitoksilta
- + Eläkelainat
- + Sisäiset velat (pitkäaikainen)
- + Muut pitkäaikaiset velat
- + Korolliset lyhytaikaiset velat
- + Muut sisäiset korolliset lyhytaikaiset velat

= Sijoitettu korollinen vieras pääoma

*Myös ns. 0-korkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa

Kuvio 2. Sijoitetun korollisen vieraan pääoman laskeminen (Yritystutkimus ry 2011, 64).

Kuviossa 2 on sijoitetun korollisen vieraan pääoman laskukaava, jota hyödynnetään sijoitetun pääoman tuottoa laskettaessa. Kuten kokonaispääoman tuotto, niin sijoitettu pääomakin lasketaan tilikauden alun sekä lopun keskiarvona. Normaalista 12 kuukaudesta poikkeavan tilikauden tuottoprosentti muutetaan vastaamaan kahtatoista kuukautta. (Yritystutkimus ry 2011, 65.)

Alma Talent Oy [viitattu 21.4.2021] esittää sijoitetun pääoman tuoton viitteelliset arvot seuraavasti: yli 15 prosenttia tarkoittaa erinomaista, 10–15 prosenttia hyvää, kuudesta kymmeneen prosenttia tyydyttävää, kolme viiva kuusi prosenttia välttävää ja alle kolme prosenttia heikkoa.

3.3.3 Oman pääoman tuotto (ROE)

Oman pääoman tuotto, eli ROE mittaa sitä, kuinka hyvin yritys pystyy tuottamaan lisäarvoa yhtiöön sijoitetulle pääomalle. Kyseisen prosentin tavoitetaso määräytyy osakkeenomistajien tuottovaatimuksen mukaan. (Yritystutkimus ry 2011, 65.)

Oman pääoman tuottoprosentin laskukaava on seuraava:

$$\frac{\text{Nettotulos (12 kk)}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100 \quad (7)$$

Alma Talent Oy:n [viitattu 18.4.2021] mukaan oman pääoman tuoton ohjeelliset normiarvot ovat seuraavat: yli 20 prosenttia vastaa erinomaista, 15-20 prosenttia vastaa hyvää, 10-15 prosenttia vastaa tyydyttävää, viidestä kymmeneen prosenttia vastaa välttävää ja alle viisi prosenttia heikkoa.

3.4 Vakavaraisuus

Yrityksen vakavaraisuudella tarkoitetaan oman pääoman suhdetta koko käytössä olevaan pääomaan. Optimaalisessa tilanteessa omaan pääomaan sidottu rahan määrä on tarpeeksi suuri koko käytössä olevaan pääomaan verrattuna, tämä antaa joustavuutta huonon ajan varalle. (Vilkkumaa 2010, 50.) Vilkkumaan (s. 50) mukaan yritys pystyy tekemään enemmän itsenäisiä ratkaisuja, kun vakavaraisuus on suurempi. Hyviä vakavaraisuuden mittareita ovat esimerkiksi omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus.

3.4.1 Omavaraisuusaste

Leppiniemi ja Kykkänen (2019, 163) kertovat omavaraisuusasteen olevan yrityksen vakavaraisuuden perusmittari. Omavaraisuusaste siis kertoo oman pääoman ja koko pääoman suhteen prosentuaalisesti. Yritystutkimus ry (2011, 66) mainitseekin omavaraisuusasteen kertovan siitä, kuinka hyvä on yrityksen vakavaraisuus ja mikä on yrityksen kyky selviytyä tappioista tai sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Yritystutkimus ry:n mukaan (2011, 66) yrityksen poistotavasta ja inflaatiosta aiheutuen, pysyvien vastaavien käyvät arvot voivat poiketa selkeästi omaisuuden tarkasteltavan ajankohdan tasearvoista. Jos pysyvien vastaavien käyvät arvot ovat selkeästi enemmän kuin tasearvot ja näiden erotus on varmasti todennettavissa, voidaan omavaraisuusastetta selvitettäessä kyseinen tasearvon ylittävä osuus lisätä taseen omiin pääomiin. Käypää arvoa määritettäessä on tärkeää noudattaa varovaisuutta. Jos pysyvät vastaavat ovatkin taseessa yliarvostettuja, tällöin varoja täytyy korjata tasearvoa pienemmiksi. Alma Talent Oy [viitattu 18.4.2021] huomauttaa, että yrityksen omavaraisuusaste on yleensä hyvin riippuvainen yrityksen iästä. Useimmiten nuoret yritykset ovat velkaantuneempia kuin pitkään alalla toimineet yritykset. Tämä on hyvä huomioida erityisesti tehtäessä yritysten välistä vertailua.

Omavaraisuusasteprosentin laskukaava on seuraava:

$$\frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistu taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100 \quad (8)$$

Yritystutkimus ry:n (2011, 67) mukaan ohjearvollisesti omavaraisuusaste on hyvällä tasolla, kun se ylittää 40 prosenttia, tyydyttävällä tasolla välillä 20–40 prosenttia ja alle 20 prosentin omavaraisuusaste tarkoittaa heikkoa tasoa. Alma Talent Oy [viitattu 24.4.2021] taas ohjeistaa, että yli 50 prosentin omavaraisuusaste tarkoittaa erinomaista ja jo yli 35 prosentin omavaraisuus tarkoittaisi hyvää tasoa. 25–35 prosentin omavaraisuusaste on Alma Talent Oy:n [viitattu 24.4.2021] mukaan tyydyttävää tasoa, 15–25 prosenttia vastaa välttävää tasoa ja alle 15 prosenttia tarkoittaa heikkoa tasoa. Tämän tunnusluvun viitteellisissä ohjearvoissa on siis Yritystutkimus ry:n ja Alma Talent Oy:n välillä pientä eroavaisuutta.

3.4.2 Suhteellinen velkaantuneisuus

Yritystutkimus ry:n (2011, 67) mukaan korkea suhteellinen velkaantuneisuus vaatii yritykseltä hyvää liiketulosta, jotta yritys voisi selvittää vieraan pääoman velvoitteista. Suhteellista velkaantuneisuutta on luotettavinta verrata toimialan kesken.

Suhteellisen velkaantuneisuuden prosentin laskukaava:

$$\frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100 \quad (9)$$

3.4.3 Nettovelkaprosentti

Mikäli yrityksellä on runsaasti likvidiä rahoitusomaisuutta velkojen maksamiseksi, voi nettovelkaprosentti antaa yrityksen velkaantuneisuudesta paremman kuvan kuin suhteellisen velkaantumisen tunnusluku. Likvidiä rahoitusomaisuutta ovat esimerkiksi rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. (Yritystutkimus ry 2011, 67.)

Nettovelkaprosentin laskukaava on seuraava:

$$\frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100 \quad (10)$$

3.5 Maksuvalmius

Maksuvalmius kertoo yrityksen kyvystä hoitaa kaikki maksut ajallaan ja mahdollisimman edullisella tavalla. Maksuvalmius voi olla staattista tai dynaamista. Dynaamista maksuvalmiutta on mahdollista tarkastella esimerkiksi kassavirtalaskelmalla. Staattisessa maksuvalmiuden tarkastelussa maksuvalmiutta tarkastellaan esimerkiksi tilinpäätöshetkellä ja tällöin verrataan nopeasti rahaksi muutettavaa omaisuutta yrityksen lyhytaikaisiin velkoihin. (Yritystutkimus ry 2011, 71.) Leppiniemen ja Kykkäsen (2019, 164) mukaan tilinpäätöksestä maksuvalmiuden päättely ei ole aivan vaivatonta, koska tilikauden päättymispäivä edustaa vain yhtä hetkeä yrityksen maksuvalmiudesta. Yrityksen rahavarat ja esimerkiksi ostovelat eivät välttämättä ole tilinpäätöshetkellä kaikista tyypillisimmät ja ne saattavat vaihdella voimakkaastikin eri hetkinä. Tämä tarkoittaa siis sitä, että staattista maksuvalmiutta analysoitaessa täytyy huomioida, että tunnusluku on suuntaa antava, ei absoluuttinen.

Tässä tutkimuksessa maksuvalmiutta tarkastellaan staattisesta näkökulmasta.

3.5.1 Quick ratio

Quick ratiolla voidaan arvioida yrityksen mahdollista selviytyä pelkällä rahoitusomaisuudella yrityksen lyhytaikaisista veloista. (Yritystutkimus ry 2011, 71) Quick ratiossa rahoitusomaisuutta verrataan yrityksen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Mikäli rahoitusomaisuus riittää korvaamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman, niin maksuvalmiuden arvioidaan olevan hyvällä tasolla. (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 164.)

Quick ration laskukaava Yritystutkimus ry:n (2011, 71) mukaan:

$$\frac{\text{Rahoitusomaisuus-osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma-lyhytaikaiset saadut ennakot}} \quad (11)$$

Yritystutkimus ry:n (2011, 71) mukaan Quick ration ollessa yli 1, on maksuvalmius hyvällä tasolla. Kun Quick ratio on 0,5–1, se on tyydyttävä ja kun alle 0,5, se on heikko.

3.5.2 Current ratio

Kun yrityksen maksuvalmiutta mitataan Current ration avulla, tällöin myös vaihto-omaisuuden realisointi voidaan katsoa mahdollisuudeksi selvittää lyhytaikaisista velvoitteista. Current ratiota käytettäessä on tärkeää huomata, että vaihto-omaisuutta ja sen realisointia ei pysty aina arvioimaan absoluuttisesti. (Yritystutkimus ry 2011, 71.)

Current ration laskukaava on seuraava:

$$\frac{\text{Vaihto-omaisuus+rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}} \quad (12)$$

Yritystutkimus ry (2011, 72) ohjeistaa, että Current ration ollessa arvoltaan yli 2, on maksuvalmius hyvällä tasolla. Arvon ollessa 1–2, maksuvalmius on tyydyttävä ja arvon ollessa alle 1, maksuvalmius on heikko.

Sekä Current ratio että Quick ratio mittaavat staattista maksuvalmiutta. Arvot antavat siis vain tilinpäätöshetken tiedon ja todellisuudessa yrityksen maksuvalmius voi vaihdella suurestikin tilikauden aikana. (Yritystutkimus ry 2011, 72.)

4 CASE-YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tässä luvussa esitetään opinnäytetyön varsinainen tutkimus, eli tilinpäätösanalyysi tunnuslukuanalyysia hyödyntäen. Luvun alussa kerrotaan opinnäytetyössä käytettävästä tutkimusmenetelmästä tutkimuksessa hyödynnettävästä aineistosta. Tutkimusmenetelmän esittelyn jälkeen kerrotaan lyhyesti siitä, kuinka analysoitavan yrityksen tasetta on oikaistu. Seuraavissa kappaleissa esitetään grafiikkaa ja tunnuslukuja yrityksen kannattavuudesta, pääoman tuotosta, vakavaraisuudesta sekä maksuvalmiudesta.

4.1 Tutkimusmenetelmä ja -aineisto

Tilinpäätösanalyysin tunnuslukuanalyysi suoritetaan case-tutkimuksena, eli tapaustutkimuksena. Kanasen (2015, 39) mukaan case-tutkimuksen tarkoituksena on saada syvällinen sekä monipuolinen kuva tutkittavasta asiasta tai ilmiöstä. Myös Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka (2006) huomioivat, että tapaustutkimuksen keskeisenä tarkoituksena on tutkia yksittäistä asiaa tai ilmiötä ja kokonaisuus on selkeästi rajattu.

Olellainen piirre tapaustutkimukselle on, että kyseistä tutkimusmenetelmää käytettäessä pyritään selittämään tapauksia miten- ja miksi-kysymyksiä hyödyntämällä. Kun tutkimusmenetelmäksi on valittu tapaustutkimus, on tyypillistä, että tutkimuskohteena on yksittäinen tilanne tai tapaus. Tapaustutkimus ei poissulje määrällistä eikä laadullista tutkimusmenetelmää. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.)

Saaranen-Kauppisen & Puusniekan (2006) mukaan tapaustutkimukseksi voidaan lukea myös useat projektit sekä arviointi- ja kehittämistutkimukset. Tämän opinnäytetyön aiheena oleva tilinpäätösanalyysi kuvautuu selkeästi rajatun kokonaisuuden ja yksittäisen yrityksen tutkimisen vuoksi tapaustutkimuksena.

Tutkimusaineistona käytetään case-yrityksen tilinpäätöstietoja neljältä peräkkäiseltä tilikaudelta. Tilinpäätöstietoihin kuuluvat tilikausien taseet, tuloslaskelmat sekä liitetiedot. Lisäksi toimialavertailua tehdessä tutkimusaineistona käytetään Finnveran keräämää toimialakohtaista tunnuslukudataa vuosilta 2017–2019.

4.2 Yrityksen tilinpäätöksen oikaisu

Yrityksen tuloslaskelmilla ei ole olennaisuuden kannalta sellaisia eriä, jotka vaatisivat oikaisua. Yrityksen tuloslaskelmia ei siis oikaista analyysiä varten.

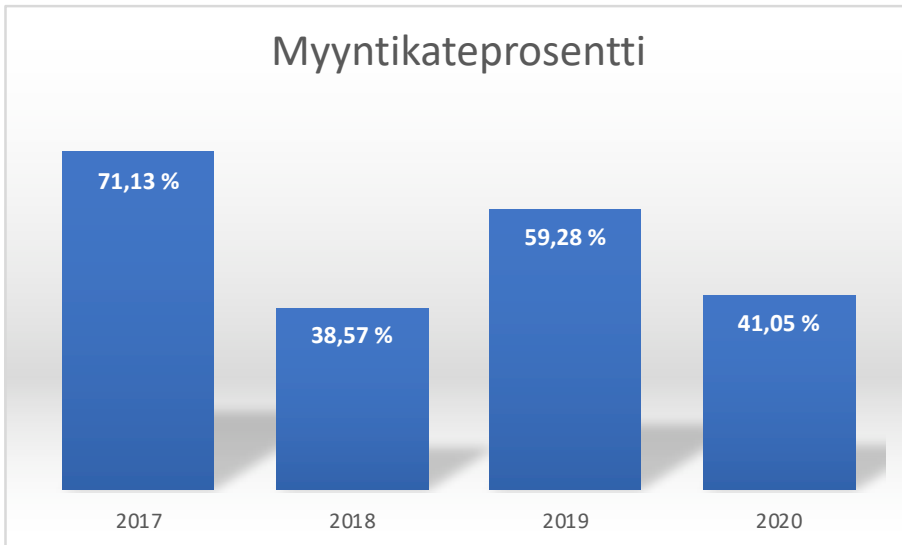
Tilikausina 2018–2020 yrityksen tilinpäätöksen liitetiedoissa on maininta leasingvastuista. Oikaistussa taseessa (liite 1) nämä jäljellä olevat leasingvastuiden arvot ovat huomioitu, jotta tilinpäätösanalyysin tunnuslukujen vertailu pystytään toteuttamaan mahdollisimman tarkasti.

4.3 Yrityksen kannattavuus

Tässä osiossa esitetään yrityksen kannattavuuden tunnuslukujen käyttäytymistä vuosina 2017–2020. Kannattavuuden tunnuslukuista tässä tutkimuksessa on analysoitu yrityksen myyntikateprosentti, käyttökateprosentti, liiketulosprosentti sekä nettotulosprosentti.

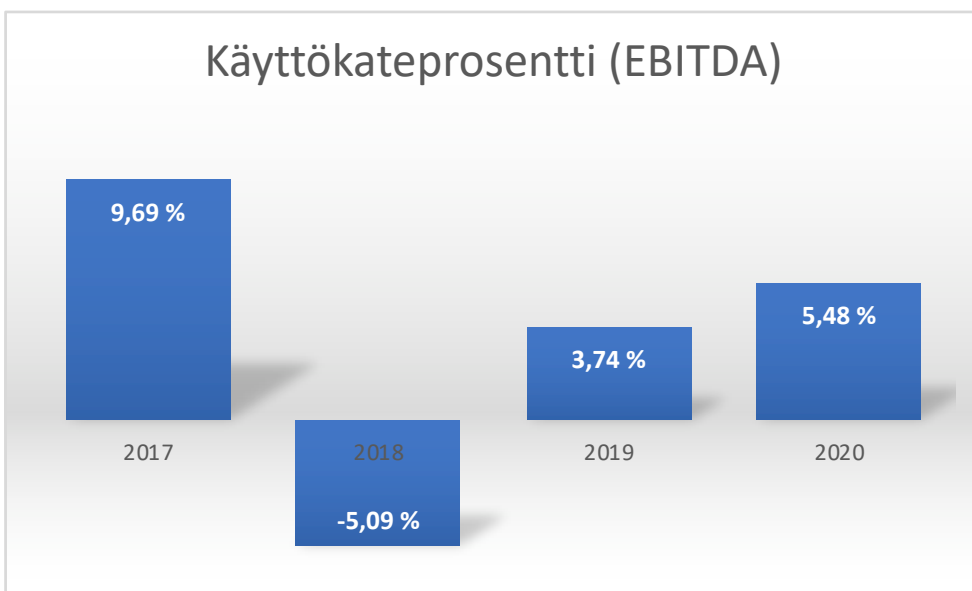
4.3.1 Myyntikate-, käyttökate-, liiketulos- ja nettotulosprosentti

Seuraavassa kuviossa on esitetty case-yrityksen myyntikateprosentin vaihtelua vuosina 2017–2020. Kuvion 3 perusteella yrityksen myyntikateprosentti on vaihdellut viimeisen neljän vuoden aikana suhteellisen voimakkaasti. Kuvion myyntikateprosentti on laskettu teoriaosuuden kaavalla. Vuonna 2017 yrityksen myyntikateprosentti on ollut jopa 71 prosenttia kun taas vuonna 2018 enää vain 38 prosenttia.

Kuvio 3. Case-yrityksen myyntikateprosentti vuosina 2017–2020.

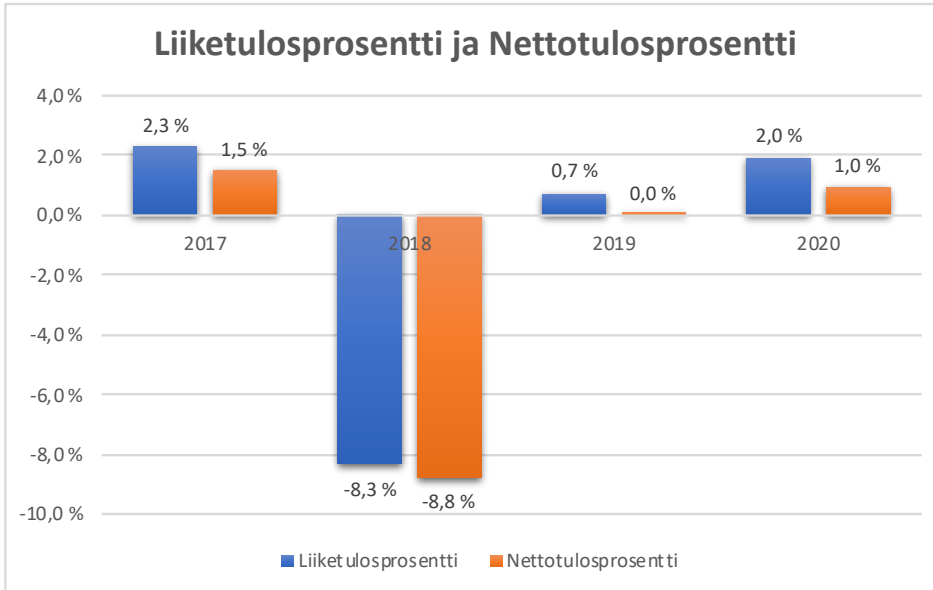
Alla olevassa kuviossa on esitetty yrityksen käyttökateprosentti vuosilta 2017–2020. Kuvion tunnusluvut ovat laskettu teoriaosuuden kaavalla 2. Kuten myyntikateprosentti, myös käyttökateprosentti on vaihdellut voimakkaasti eri tilikausina. Kuvioiden 3 ja 4 pylväsdiagrammeista pystyy huomaamaan, että myyntikate- ja käyttökateprosentit kulkevat hyvin rinnakkain, eli molempien kateprosenttien nousut ja laskut sijoittuvat samoille vuosille.

Kuvio 4. Case-yrityksen käyttökateprosentti vuosina 2017–2020.

Tuloslaskelmaa (liite 1) tarkasteltaessa voi huomata, että useampana tarkasteluvuotena myyntikatteeseen selkeästi vaikuttava erä on ulkopuolisten palveluiden erä. Esimerkiksi tilikautena 2020 liikevaihdon ollessa korkeimmillaan, yrityksen myyntikateprosentti on kuitenkin vain 41 prosenttia. Jos verrataan tilikautta 2020 tilikausiin 2017 ja 2019, jolloin liikevaihto on ollut huomattavasti pienempää, on 2020 tilikauden myyntikate selkeästi heikompi kuin vuosina 2017 ja 2019. Voidaan siis huomata, että volyymiltaan suuri ulkopuolisten palveluiden käyttäminen suhteessa liikevaihtoon heikentää yrityksen myyntikatetta.

Seuraavasta kuviosta voidaan tarkastella yrityksen liiketulosprosentin sekä nettotulosprosentin muutoksia tarkasteluvuosien ajalta. Kuvion 5 tunnusluvut ovat laskettu teoriaosuudesta löytyvillä kaavoilla 3 ja 4. Kuviosta 5 voidaan todeta sekä liiketulosprosentin että nettotulosprosentin olevan negatiivisia tilikautena 2018. Myös kuvion 4 käyttökateprosentti on ollut kyseisenä tilikautena negatiivinen. Vertailukausista vuosi 2018 on ainoa tilikausi, joka on ollut tappiollinen. Negatiivinen käyttökateprosentti, liiketulosprosentti ja nettotulosprosentti kertovat siitä, että yrityksen liiketoiminta ei ole ollut kannattavaa kyseisenä tilikautena. Vuonna 2019 tilikauden nettotulos on hyvin lähellä nollaa, mikä tarkoittaa sitä, että yritys on pystynyt liiketoiminnallaan juuri ja juuri kattamaan lainojen korot sekä yrityksen käyttöpääoman, eikä tilikaudelta ole jäänyt jaettavaa voittoa.

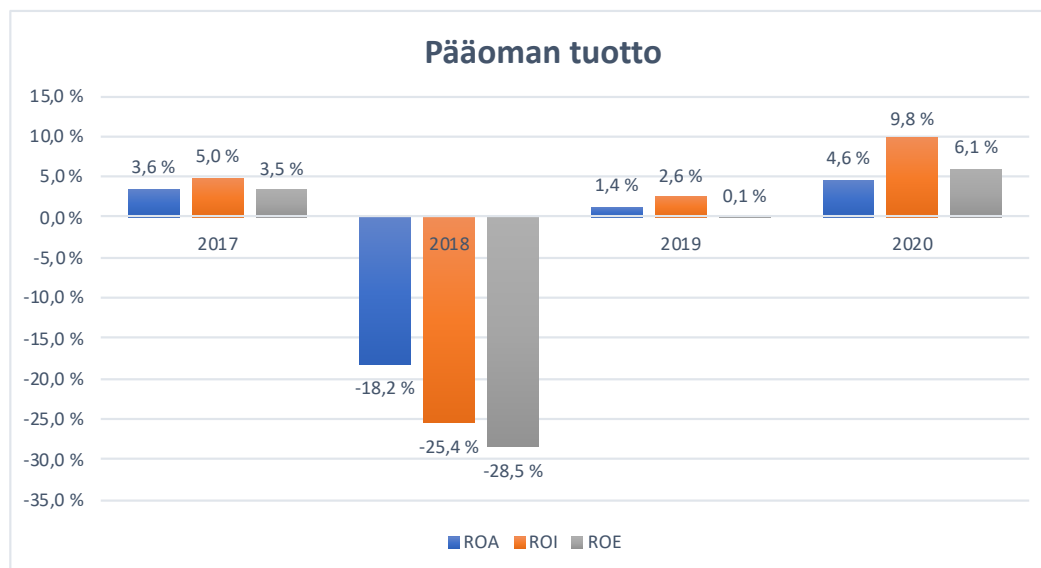

Kuvio 5. Case-yrityksen liiketulosprosentti ja nettotulosprosentti 2017–2020.

Tuloslaskelman ja kannattavuuden tunnuslukujen perusteella yrityksen liiketoiminta on pääsääntöisesti kannattavaa, mutta vaihtelu tilikausien välillä on ollut suurta. Yrityksen käyttökattetta ja sen myötä kannattavuutta voisi mahdollisesti kasvattaa kiinnittämällä huomioita tuloslaskelmalla isona eränä näkyvänä ulkopuolisten palveluiden suuruuteen. Tähän voi kiinnittää huomiota esimerkiksi kilpailuttamalla alihankkijoita tai pohtimalla olisiko esimerkiksi lisätyövoiman palkkaaminen yritykseen edullisempi vaihtoehto kuin kallis alihankkija.

4.3.2 Yrityksen pääoman tuotto

Seuraavassa kuviossa on esitetty yrityksen pääoman tuoton tunnuslukuja. Pääoman tuoton tunnuslukuja ovat ROA, eli kokonaispääoman tuotto prosentti, ROI, eli sijoitetun pääoman tuotto prosentti sekä ROE, eli oman pääoman tuotto prosentti. Kuvion 6 tunnusluvut ovat laskettu tämän opinnäytetyön teoriaosuuden kaavoilla 5, 6 ja 7.

Kuvio 6. Case-yrityksen pääoman tuotto, ROA, ROI ja ROE.

Sekä Alma Talent Oy:n [viitattu 21.4.2021] että Yritystutkimus ry:n (2011, 64) mukaan ROA:n, eli kokonaispääoman tuoton ollessa alle 5 prosenttia, tunnusluku kertoo tuoton olevan heikolla tasolla. Kuvio 6 voi siis päätellä, että case-yritys on kerryttänyt liiketoiminnallaan heikosti tuottoa pääomalle vertailukausien ajan.

Kuvion 6 mukaan ROI, eli sijoitetun pääoman tuotto on tilinpäätösanalyysin vertailuvuosien ajan vaihdellut heikosta tyydyttävään. Erkkilän (2012) mukaan sijoitetun pääoman vähimmäistuoton odotetaan olevan vähintään yrityksen vieraalle pääomalle maksetun koron verran. Erkkilä (2012) huomauttaa myös, että yleensä oman pääoman sijoittajat odottavat korkeampaa tuottoa sijoitukselle kuin vain maksettujen korkojen verran. Kuvion 6 perusteella voi siis päätellä, että sijoitetulle pääomalle tuotto viimeisen neljän tilikauden ajan on ollut heikolla tai enintään tyydyttävällä tasolla, joten näiden laskelmien perusteella yritys ei varsin todennäköisesti olisi valtavan tuottava ja kannattava sijoituskohte.

Viimeisenä kuviossa 6 on laskettu ROE, eli oman pääoman tuotto prosentti. Kuten jo ROA ja ROI ovat näyttäneet pääoman tuoton tasoa, myös ROE näyttää kuvion 6 perusteella olevan tarkasteluvuosina heikolla tasolla. Ainoastaan tilikautena 2020 oman pääoman tuotto nousee välttävälle tasolle. Sen lisäksi, että yrityksen täytyy aikaansaada riittävää tuottoa vieraalle pääomalle, kuten ROI-tunnusluvussa, on yrityksen tärkeää saada tuottoa myös omalle pääomalle (Alma Talent Oy, [viitattu 21.4.2021]). Kuvio 6 kertoo siitä, että suhteessa omaan pääomaan yrityksen nettotulos on vertailukausina ollut niin pieni, että se ei juurikaan

ole kasvattanut tuottoa yrityksen omaan pääomaan. Tämä kertoo esimerkiksi sijoittajille siitä, että sijoittaminen yritykseen ei välttämättä ole kannattavaa ja tuotto-odotukset ovat hyvin minimalistiset jopa negatiiviset.

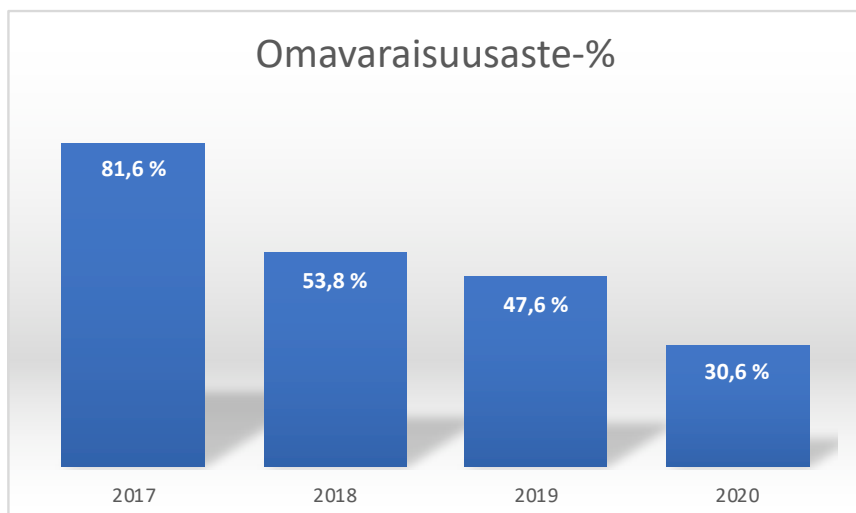
Kaiken kaikkiaan yrityksen oma pääoman tuoton tunnuslukuja tarkasteltaessa niin sijoitetun pääoman, oman pääoman kuin kokonaispääoman näkökulmasta, yrityksen pääoman tuotto on heikolla tasolla ja se kertoo siitä, että omistajille ei kerry voittoja eikä yrityksen oma pääoma ja vakavaraisuus pääse vahvistumaan. Osasyypieniin kokonaispääoman ja oman pääoman tuoton prosentteihin on myös se, että yrityksen oma pääoma on jo valmiiksi melko suuri, joten sille kerrytettävä tuotto jää pieneksi. Tosin tilinpäätösanalyysissä vertailussa olevat tilikaudet eivät muutenkaan ole olleet kovin tuottoisia suhteessa liikevaihdon suuruuteen.

4.4 Yrityksen vakavaraisuus

Seuraavissa kappaleissa käsitellään analysoitavan yrityksen vakavaraisuutta. Vakavaraisuuden tunnuslukuina tässä tutkimuksessa on käytetty omavaraisuusaste prosenttia, suhteellisen velkaantuneisuuden prosenttia sekä nettovelkaprosenttia.

4.4.1 Yrityksen omavaraisuusaste

Alla olevassa kuviossa, eli kuviossa 7 on esitetty case-yrityksen omavaraisuusaste vuosina 2017–2020. Omavaraisuusaste prosentti on laskettu käyttämällä teoriaosuuden kaavaa numero 8. Kuvioista 7 voi huomata, että case-yrityksen omavaraisuus on laskenut selkeästi vuosi vuodelta. Alma Talent Oy:n [viitattu 24.4.2021] ohjearvojen mukaan yrityksen omavaraisuusaste on vielä vuosina 2017 ja 2018 ollut erinomaisella tasolla. Vielä vuonna 2019 omavaraisuusaste on ollut hyvä, mutta vuonna 2020 omavaraisuus on heikentynyt tyydyttävälle tasolle.

Kuvio 7. Case-yrityksen omavaraisuusasteprosentti vuosina 2017–2020.

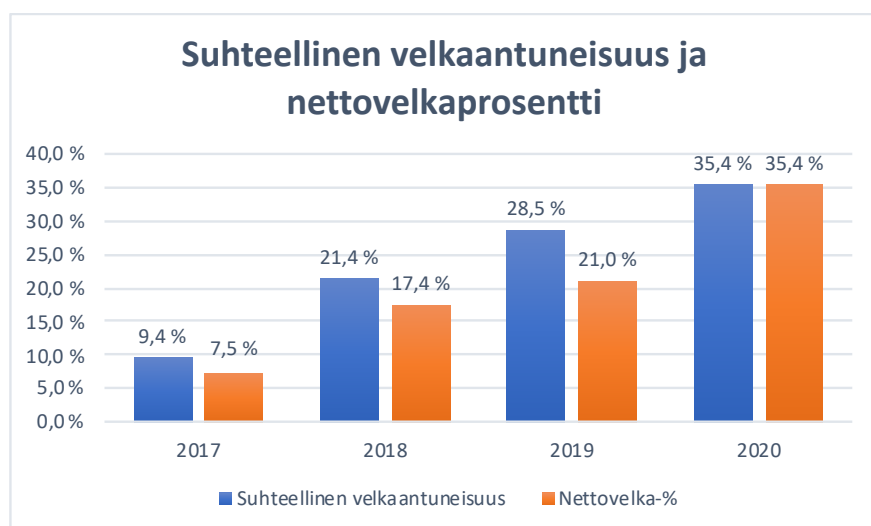
Tarkasteluvuosien heikentynyt omavaraisuusaste kertoo siitä, että case-yrityksen oma pääoma on heikentynyt suhteessa taseen loppusummaan. Case-yrityksen oikaistua tasetta (liite 1) tarkasteltaessa voikin selkeästi huomata, että tilikausien edetessä sekä pitkä- että lyhytaikaiset vieraan pääoman erät ovat kasvaneet, eli yrityksen velka suhteessa omaan pääomaan on kasvanut. Lisäksi heikentyneeseen omavaraisuusasteeseen vaikuttaa tilikauden poikkeuksellisen suuri tappio, joka heikentää case-yrityksen omaa pääomaa. Toisaalta, koska yrityksen oma pääoma on ollut aiempina vuosina niin vahva, on yritys pystynyt sietämään tappion ja heikommin tuottavat vuodet hyvin eikä oma pääoma ole mennyt miinukselle.

Alma Talent Oy [viitattu 24.4.2021] huomauttaa, että on tärkeää tiedostaa, että omavaraisuusaste kuvaa ainoastaan yhden päivän tilannetta. Case-yrityksen tapauksessa siis tilinpäätöshetken tilannetta. Tasetta tarkasteltaessa (liite 1) voikin huomata, että esimerkiksi tilinpäätöksessä 2020 taseessa on poikkeuksellisen paljon ostovelkoja ja myyntisaamisia. Huomio kiinnittyy myös siihen, että tilinpäätöksessä 2020 case-yrityksen rahavarat näyttävät nolaa. Tämä voi kertoa esimerkiksi siitä, että yrityksellä on käytössä limiittitili, joka on ollut tilinpäätöshetkellä luoton puolella ja tämän vuoksi näkyy taseessa velkana. Kun taseessa olevat vertailuvuosiin nähden poikkeuksellisen suuret myyntisaamiset tuloutuvat tilinpäätöshetken jälkeen, niin myöskin taseen velka pienenee ja näin ollen taseen loppusumma suhteessa omaan pääomaan pienenee.

Vaikka case-yrityksen omavaraisuusaste on viime vuosina pienentynyt, omavaraisuusaste on ollut hyvällä tasolla. Aiempina vuosina kerrytetty vahva oma pääoma on auttanut yritystä selviämään tappiollisesta ja huonommin tuottavista tilikausista. Tappion ja heikkojen tulosvuosien jälkeenkin yrityksen omavaraisuus näyttää hyvältä.

4.4.2 Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaprosentti

Seuraavassa kuviossa vakavaraisuuden tunnuslukuina on esitetty suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku sekä nettovelkaprosentti vuosina 2017–2020. Kuvion 8 suhteellisen velkaantuneisuuden prosentti on laskettu teoriaosuuden kaavalla 9 ja nettovelkaprosentti kaavalla 10.

Kuvio 8. Case-yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaprosentti vuosina 2017–2020.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tasosta ei ole annettu viitteellisiä arvoja, mutta esimerkiksi Alma Talent Oy [viitattu 24.4.2021] havainnollistaa suhteellisen velkaantuneisuuden tunnuslukua niin, että jos yhtiön suhteellinen velkaantuneisuus olisi 100 prosenttia, se tarkoittaisi sitä, että yhtiön liikevaihto ja velan suuruus olisi yhtä suuri. Kyseinen tunnusluku antaa enemmän lisäarvoa analyysille, kun suhteellista velkaantuneisuutta analysoidaan verraten muihin saman toimialan yrityksiin tämän opinnäytetyön kappaleessa 5.3.

Kuten aiemmista pääoman ja omavaraisuuden tunnusluvuista on jo päätelty, voidaan myös suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvusta päätellä, että yrityksen velka suhteessa

muuhun toimintaan on kasvanut. Esimerkiksi jos tarkastellaan tilikautta 2020, jolloin case-yrityksen liikevaihto on ollut suurimmillaan, on siltikin yrityksen suhteellinen velkaantuneisuuskin vertailuvuosien suurin, eli 35,4 prosenttia.

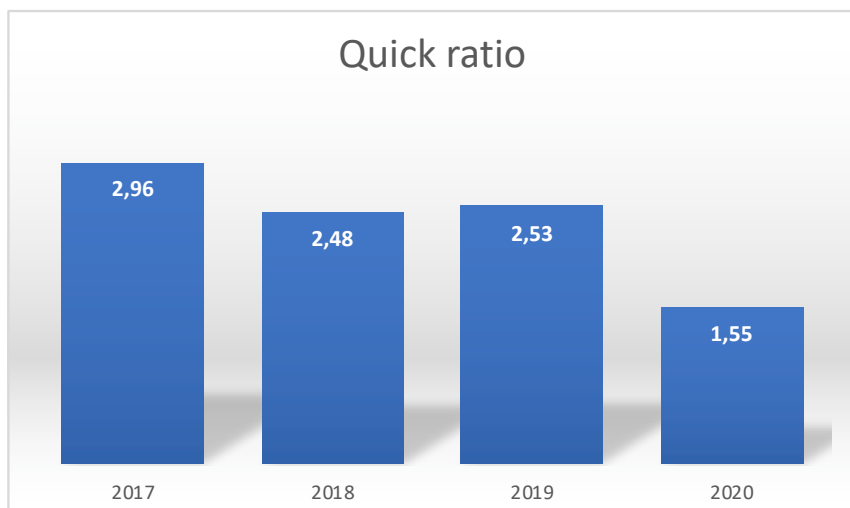
Nettovelkaprocentti eroaa suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvusta siten, että siinä on huomioitu likvidit rahaomaisuudet, joilla velkaa voi lyhentää (Yritystutkimus ry 2011, 67). Kuviossa 8 voikin huomata, että lähtökohtaisesti case-yrityksen nettovelkaprocentti on pienempi kuin suhteellinen velkaantuneisuus, poikkeuksena tässä on kuitenkin tilikausi 2020. Tilikauden 2020 taseesta (liite 1) nähdään, että case-yrityksen likvidit rahavarat ovat nolla, joten nettovelkaprocentti ei eroa mitenkään suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvusta.

4.5 Yrityksen maksuvalmius

Analysoitavan yrityksen maksuvalmiutta tutkitaan staattisesta näkökulmasta. Seuraavissa kappaleissa on laskettu yrityksen Quick ratio ja Current ratio -tunnusluvut.

4.5.1 Yrityksen Quick ratio

Kuviossa 9 on esitetty case-yrityksen Quick ratio -tunnusluvun kehittyminen tilikausina 2017–2020. Kyseinen tunnusluku on laskettu teoriaosuuden kaavalla numero 11. Quick ratio siis kuvaa yrityksen rahoitusomaisuutta suhteessa yrityksen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 164).

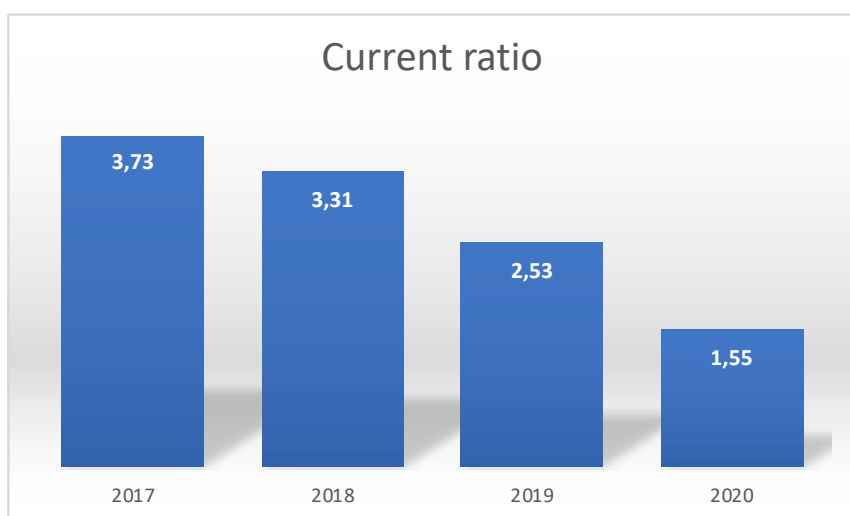
Kuvio 9. Case-yrityksen Quick ratio -tunnusluku vuosina 2017–2020.

Kuvion 9 mukaan yrityksen Quick ratio on ollut jokaisella tilikaudella arvoltaan yli 1. Kun Quick ratio on arvoltaan yli 1, se tarkoittaa Yritystutkimus ry:n (2011, 71) mukaan hyvää maksuvalmiutta. Alma Talent Oy [viitattu 27.4.2021] on lisännyt ohjearvoasteikkoon myös arvon ”yli 1,5”, joka tarkoittaa erinomaista maksuvalmiutta. Voidaan siis huomata, että kaikkina tilikausina case-yrityksen maksuvalmius on Quick ratio -tunnusluvun mukaan erinomaisella tasolla. Vaikka vuonna 2020 maksuvalmiudessa onkin tapahtunut laskua edellisiin vuosiin verraten, on yrityksen maksuvalmius silti hyvällä tasolla. Tilikauden 2020 taseessa (liite 1) yrityksen rahavarat ovat nolla, joka osaltaan madaltaa tilinpäätöshetken Quick ratio -arvoa, mutta suuret myyntisaatavat taas pitävät maksuvalmiuden hyvällä tasolla.

4.5.2 Yrityksen Current ratio

Alla olevassa kuviossa 10 on esitetty yrityksen Current ratio -arvo tilikausina 2017–2020. Alla olevan kuvion tunnusluvut ovat laskettu teoriaosuuden kaavalla numero 12. Current ratio eroaa toisesta maksuvalmiuden tunnusluvusta, eli Quick ratiosta siten, että Current ratiossa on huomioitu myös analysoitavan yrityksen vaihto-omaisuus (Alma Talent Oy, [viitattu 28.4.2021]). Alma Talent Oy:n ohjearvoissa yli 2,5 Current ratio tarkoittaa erinomaista maksuvalmiutta, 2–2,5 hyvää, 1,5–2 tyydyttävää, 1–1,5 välttävää ja alle 1 heikkoa maksuvalmiutta.

Kuten Quick ration, niin Current rationkin mukaan case-yrityksen maksuvalmius on hyvällä, jopa erinomaisella tasolla. Kuvioista 10 voidaan nähdä, että ainoastaan tilikautena 2020 yrityksen Current ratio -arvo on hieman heikompi. Arvo 1,55 kertoo Alma Talent Oy:n [viitattu 28.4.2021] mukaan tyydyttävästä maksuvalmiudesta. Vuoden 2020 taseessa (liite 1) ei ole lainkaan vaihto-omaisuutta, joka nostaisi kyseisen tunnusluvun arvoa. Tilikausina 2017 ja 2018 taas taseeseen on kirjattu vaihto-omaisuutta, jotka ovat huomioitu tunnuslukua analysoitaessa.

Kuvio 10. Case-yrityksen Current ratio -tunnusluku vuosina 2017–2020.

Kuvioista 9 ja 10 voidaan siis päätellä, että case-yrityksen maksuvalmius on erittäin hyvällä tasolla vuodesta toiseen. Erityisesti tilikausina 2017–2019 yrityksen maksuvalmius on erittäin korkea, vaikka siinä ei olisikaan huomioitu vaihto-omaisuuden arvoa nopeasti rahaksi muutettavaksi eräksi, kuten Current ratio -tunnuslukua laskettaessa tehdään.

4.6 Toimialavertailu

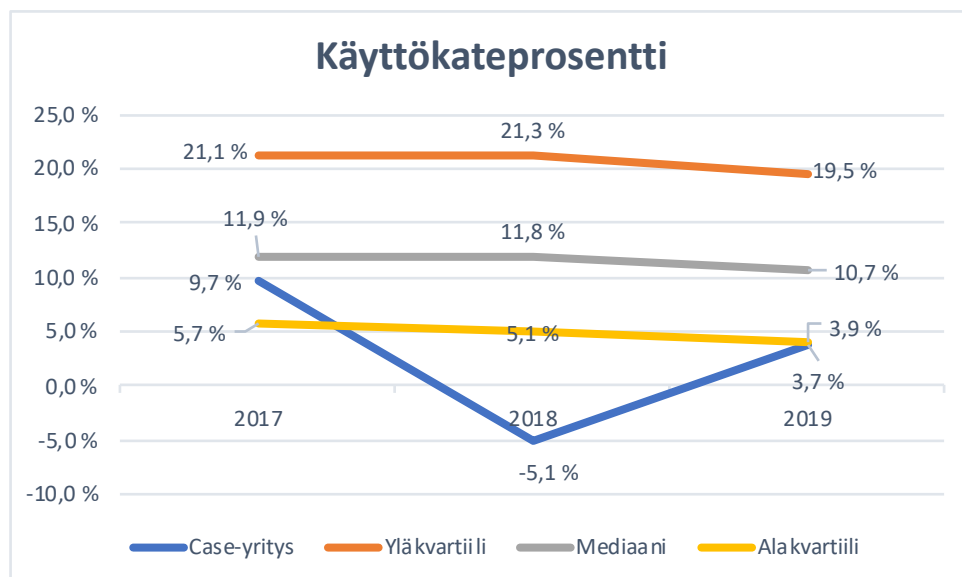
Tässä kappaleessa verrataan aiemmissa kappaleissa toteutetun tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja muihin saman toimialan yritysten tunnuslukuihin. Tässä toimialavertailussa hyödynnetään Finnveran keräämää tunnuslukuaineistoa (liite 2). Koska tutkimushetkellä ei ole saatavilla vielä tilikausien 2020 tunnuslukumateriaaleja, toteutetaan toimialavertailu tilikausilta 2017–2019.

Liitteessä 2 eri tunnusluvuista on kerrottu mediaani, alakvartiili ja yläkvartiili. Mediaani tarkoittaa siis sitä, että kyseinen luku on kaikkien havaintolukujen keskimääräinen, eli mediaania pienempiä ja isompia lukuja on yhtä paljon. Jotta havaintoja voisi kuvata tarkemmin, käytetään myös termejä yläkvartiili ja alakvartiili. Yläkvartiilia suurempia arvoja aineistossa on noin 25 prosenttia ja alakvartiilia pienempiä arvoja aineistossa on noin 25 prosenttia. (Tilastokeskus, [viitattu 1.5.2021].)

Toimialavertailun toimialana on käytetty koodia 43120, eli rakennuspaikan valmistelutyöt. Kannattavuuden tunnusluvuista toimialavertailussa on huomioitu käyttökateprosentti ja nettotulosprosentti. Pääoman tuoton tunnusluvuista on vertailtu kokonaispääoman tuottoa (ROA) ja sijoitetun pääoman tuottoa (ROI). Vakavaraisuuden tunnusluvuista on vertailtu omavaraisuusastetta ja suhteellista velkaantumista. Maksuvalmiuden tunnusluvuissa on vertailtu Quick ratiota ja Current ratiota.

4.6.1 Kannattavuusvertailu

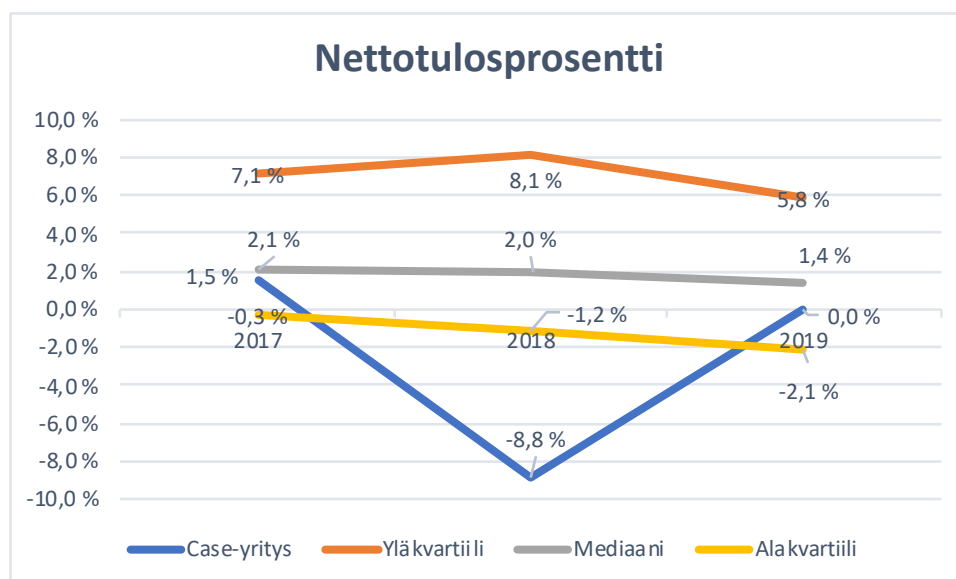
Kuviosta 11 voidaan nähdä analysoidun yrityksen käyttökateprosentin sijoittuminen suhteessa muuhun toimialaan.

Kuvio 11. Käyttökateprosenttivertailu 2017–2019.

Kuviosta 11 voi huomata, että case-yrityksen käyttökateprosentti on vuosina 2017–2019 ollut pääsääntöisesti heikompi verrattuna suurempaan osaan samalla toimialalla toimivista

yrittäjistä. Case-yrityksen käyttökateprosentti asettuu vuosina 2017 ja 2019 jopa alakvartiiliin alapuolelle, eli heikoimpaan 25 prosenttiin. Vuonna 2018 case-yritys asettuu alakvartiiliin ja mediaanin väliin. Alla olevassa kuviossa 12 on taas havainnollistettu millä tasolla case-yrityksen nettovarallisuusprosentti kuvautuu muuhun toimialaan nähden. Kuvioista voi huomata, että yrityksen nettotulosprosentti asettuu toimialan mediaanin ja alakvartaalin väliin lukuun ottamatta vahvasti tappiollista tilikautta 2018.

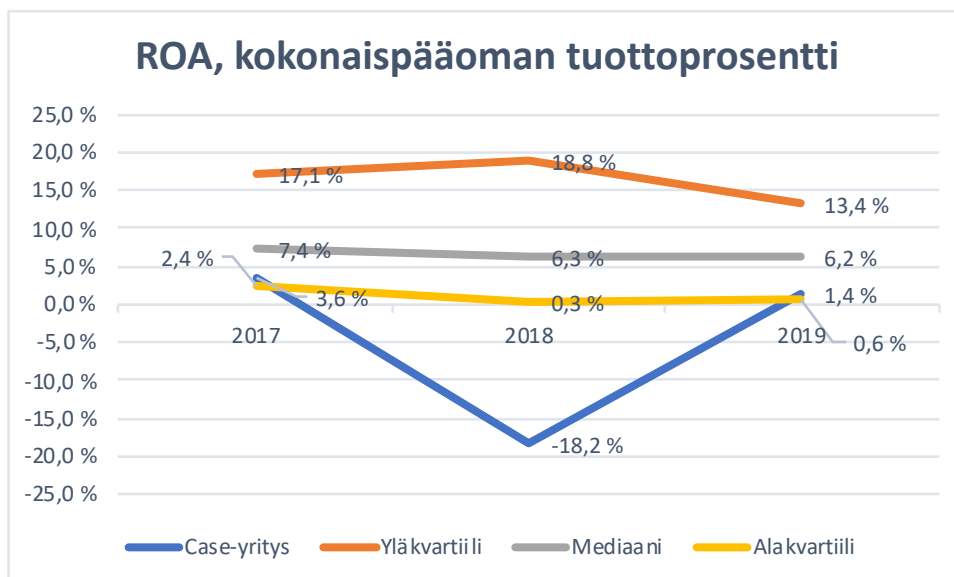

Kuvio 12. Nettotulosprosenttivertailu vuosina 2017–2019.

Kuvioista 11 ja 12 voidaankin päätellä, että case-yrityksen kannattavuus on heikompi kuin kyseisellä toimialalla keskimäärin. Sekä käyttökateprosentti että nettotulosprosentti ovat heikompia kuin toimialan mediaani. Tämän opinnäytetyön kappaleessa 4.2 todettiin jo joitain näkökulmia, jolla yrityksen käyttökate ja tulosta ylipäätään voisi mahdollisesti parantaa.

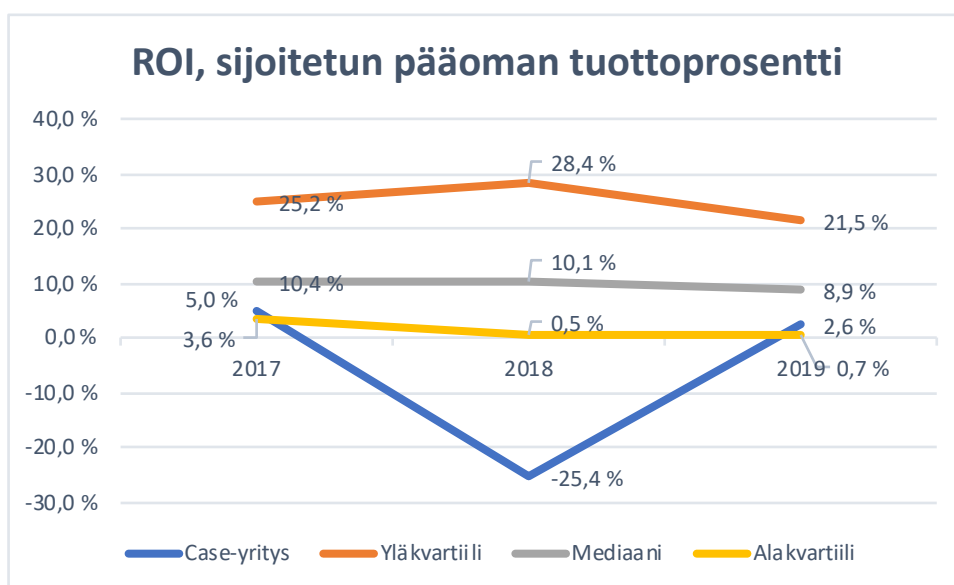
4.6.2 Pääoman tuoton vertailu

Kuviossa 13 on esitetty kokonaispääoman tuotto prosenttivertailua. Kuvio kertoo siitä, että yrityksen kokonaispääoman tuotto on vuosina 2017 ja 2019 ollut vain hieman toimialan alakvartiiliin yläpuolella ja vuonna 2018 rajusti alle alakvartiiliin.

Kuvio 13 Kokonaispääoman tuottoprosenttiverailu 2017–2019.

Kuviossa 14 taas on esitetty sijoitetun pääoman tuottoprosenttiverailua. Case-yritys sijoittuu kuviossa 14 hyvin samalla tavalla toimialaan nähden kuin kuviossa 13, eli lähelle toimialan alakvartiilia ja vuonna 2018 reilusti sen alapuolelle.

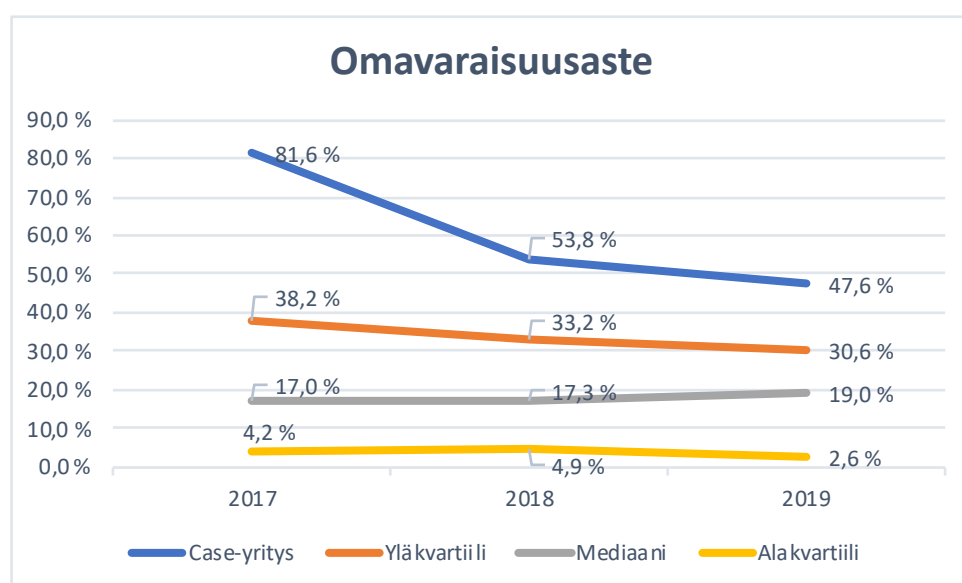
Kuvio 14. Sijoitetun pääoman tuottoprosenttiverailu 2017–2019.

Kuten kappaleen 5.1 kannattavuusvertailussa niin myös pääoman tuoton vertailussa tilikauden 2018 tunnusluvut ovat huomattavasti toimialakohtaista alakvartiilia heikompia. Tämä tarkoittaa sitä, että toimialaverailussa tilikauden 2018 kokonaispääoman tuottoprosentti ja sijoitetun pääoman tuottoprosentti sijoittuvat toimialalla heikoimpaan 25

prosenttiin. Kuvioissa 13 ja 14 ROA- ja ROI-tunnuslukujen sijoittuminen lähelle toimialavertailun alakvartiilia kertoo siitä, että suhteessa muihin yrityksiin, joiden toimialana on rakennuspaikkojen valmistelutyöt, case-yrityksen oman pääoman ja sijoitetun pääoman tuotto on heikolla tasolla.

4.6.3 Vakavaraisuusvertailu

Seuraavissa kuvioissa tarkastellaan analysoitavan yrityksen vakavaraisuutta suhteessa toimialaan. Kuviossa 15 tarkastellaan case-yrityksen omavaraisuusaste prosenttia.

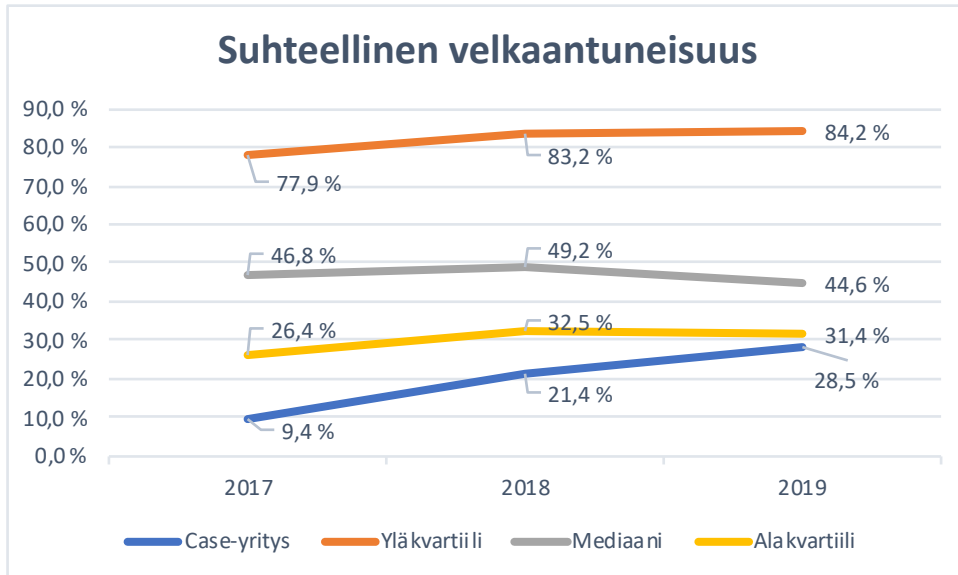

Kuvio 15. Omavaraisuusastevertailu 2017–2019.

Kuviosta 15 voidaan havaita, että case-yrityksen oma pääoma suhteessa taseen loppusummaan on huomattavasti parempi kuin muilla saman toimialan yrityksillä. Omavaraisuusasteen yläkvartiili kulkee vuosina 2017–2019 vähän reilussa 30 prosentissa, kun taas case-yrityksen omavaraisuusaste käy tilikautena 2017 jopa yli 80 prosentissa ja laskee vuosina 2018 ja 2019 noin 53 prosenttiin ja 47 prosenttiin. Case-yrityksen vakavaraisuus ja taseen arvo on siis toimialaan verrattuna erityisen hyvällä tasolla.

Alla olevasta kuviosta havaitaan, että case-yrityksen suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku on selkeästi toimialan alakvartiilin alapuolella. Myös tämä tunnuslukuvertailu viestii siitä, että case-yrityksen vakavaraisuus on hyvällä tasolla toimialaan verrattuna. Yrityksen velat suhteessa liikevaihtoon ovat siis huomattavasti pienemmät kuin tavallisesti

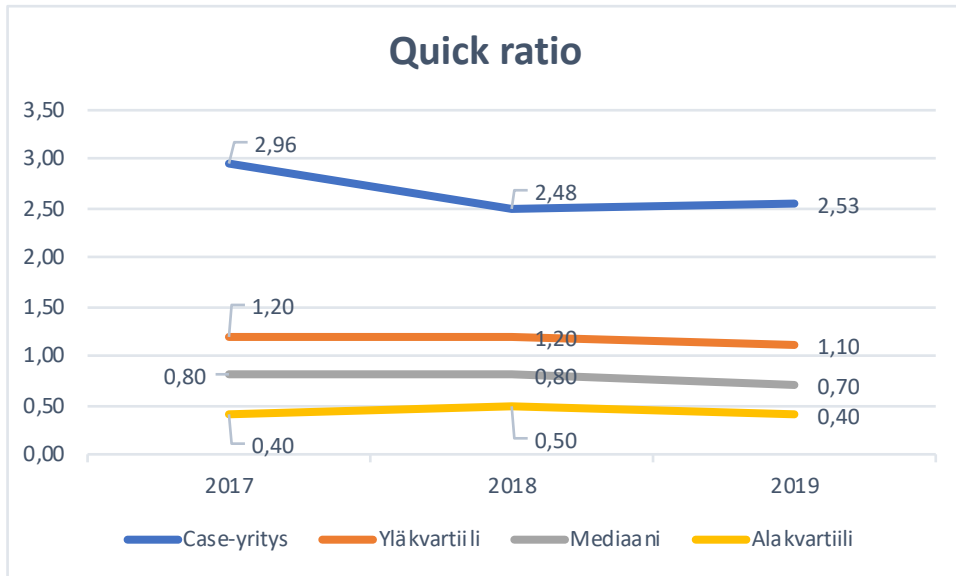
muilla saman toimialan yrityksillä. Toimialan yläkvartiili kulkee korkeimmillaan vuonna 2019 jopa 84,2 prosentissa, joka kertoo siitä, että yrityksen velat ovat 84 prosenttia liikevaihdosta, kun taas case-yrityksellä tämä luku on tilikautena 2019 vain 28,5 prosenttia.

Kuvio 16. Suhteellisen velkaantuneisuuden vertailu 2017–2019.

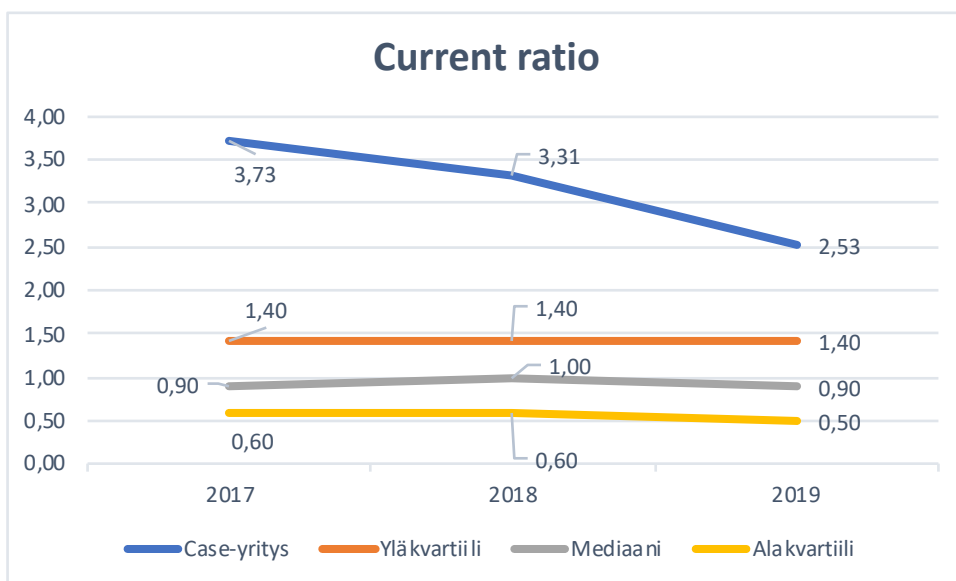
4.6.4 Maksuvalmiusvertailu

Kuten jo kappaleessa 4.5 huomattiin, että case-yrityksen staattinen maksuvalmius on hyvällä tai jopa erinomaisella tasolla, niin sen voi huomata myös maksuvalmiuden toimialavertailusta tarkastelemalla seuraavia kuvioita. Kuvioista 17 nähdään, että yrityksen rahoitusomaisuus suhteessa lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan on huomattavasti korkeammalla kuin toimialan yläkvartiili tai mediaani. Kuviossa 17 Quick ratio -tunnusluvun vertailussa huomioita herättää tilikauden 2017 erityisen korkea arvo 2,96 kun toimialan mediaani on vain 0,8, joka vastaa Yritystutkimus ry:n (2011, 71) mukaan tyydyttävää maksuvalmiutta.

Kuvio 17. Quick ratio -vertailu 2017–2019.

Quick ration ollessa hyvällä tasolla, voidaan kuviossa 18 nähtävien tunnuslukujen perusteella vahvistaa käsitystä siitä, että case-yrityksen maksuvalmius on erinomaisella tasolla suhteessa muihin toimialan yrityksiin myös Current ratio -tunnusluvun valossa.

Kuvio 18. Current ratio -vertailu 2017–2019.

4.7 Johtopäätökset

Case-yritykselle tehdystä tunnuslukuanalyysistä sekä tunnuslukujen toimialavertailusta voidaan huomata, että yrityksen kannattavuus on laskenut ja vaihdellut vuoden 2017

jälkeen. Yrityksen käyttökateprosentti ja nettotulosprosentti ovat suhteessa muuhun toimialaan melko pienet. Tilikauden 2018 oltua tappiollinen, yrityksen kannattavuuden tunnusluvut olivat luonnollisesti miinusmerkkisiä ja huomattavasti alle alakvartiilin toimialaan nähden. Etenkin yrityksen käyttökateprosentti on vaihdellut tilikausina voimakkaasti ja tuloslaskelmaa tarkasteltaessa voidaan huomata, että vuosina 2017–2020 käyttökateeseen on vaikuttanut voimakkaasti ulkopuolisten palveluiden erät. Kateprosenttien ja tulosprosenttien lisäksi kannattavuutta mitattiin kokonaispääoman, oman pääoman sekä sijoitetun pääoman tuottoosasteilla. Koska yrityksen tulos oli tarkasteluvuosina pääsääntöisesti melko heikko, niin luonnollisesti myös pääomalle kertynyt tuotto oli näinä vuosina melko niukkaa. Osasyynä heikolle pääoman tuotolle on se, että yrityksen aikaisempina vuosina kerryttämä taseen oma pääoma on niin suuri, että toteutunutta suuremmat prosentuaaliset pääoman tuotot vaativat huomattavasti isommat tilikauden voitot. Sijoittamista ajatellen yrityksen kannattavuuden tunnusluvut kertovat siitä, että viime vuosina kyseinen yritys ei ole ollut kannattava sijoituskohte. Kannattavuutta voisi parantaa kiinnittämällä huomioita joihinkin kulueriin, esimerkiksi ulkopuolisten palveluiden erään ja verrata tätä henkilöstökuluihin.

Kannattavuuden laskemisen lisäksi yrityksen vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut ovat laskeneet tunnuslukuvertailuvuosina. Vaikka vakavaraisuus onkin laskenut tilikaudesta 2017, niin esimerkiksi yrityksen omavaraisuusaste on siltikin hyvällä tasolla. Hyvästä omavaraisuusasteesta voidaan päätellä, että yritys on toiminut jo pidempään ja kerryttänyt voittoja omaan pääomaan. Omavaraisuusaste kertoo myös siitä, että yrityksellä on kykyä selviytyä tappiollisistakin tilikausista. Tämän voi huomata esimerkiksi tilikauden 2018 poikkeuksellisenkin tappiollisesta tuloksesta. Tappion jälkeenkin yrityksen omavaraisuusaste pysyy hyvällä tasolla. Muuhun toimialaan verrattuna analysoitavan yrityksen omavaraisuusaste on huomattavasti paremmalla tasolla. Myös yrityksen staattinen maksuvalmius on merkittävästi muuta toimialaa korkeammalla tasolla. Staattista maksuvalmiutta mitattaessa on kuitenkin tärkeää huomioida, että tunnusluvut vastaavat vain yhden hetken tilannetta ja yrityksen maksuvalmius voi muuttua tilikauden aikana nopeastikin. Case-yrityksen maksuvalmius on toki tippunut vuosina 2017–2020, mutta se maksuvalmius on kuitenkin pysynyt koko ajan erinomaisella tai hyvällä tasolla. Tämän perusteella voidaan varovaisesti päätellä, että kyseisen yrityksen rahavarat ovat yleisesti riittävällä tasolla kattamaan lyhytaikaisia vieraan pääoman eriä.

Yhteenvedona tunnuslukuanalyysistä voidaan päätellä, että yrityksen kannattavuus on heikentynyt. Suhteessa muihin saman toimialan yrityksiin kannattavuus ja pääoman tuotto on heikolla tasolla. Kuitenkin yrityksen vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla. Tämän ansioista yrityksellä on hyvä tappionsietokyky ja yritys pystyy suoriutumaan lyhytaikaisista veloistaan erittäin hyvin.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä arvio case-yrityksen taloudellisesta tilanteesta tilinpäätösanalyysin avulla. Yrityksen tilinpäätösanalyysi toteutettiin tilikausilta 2017–2020. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin tunnuslukuja arvioimalla. Tilinpäätösanalyysissä arvioitiin case-yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Näitä tunnuslukuja verrattiin keskenään ja tunnuslukujen merkityksiä arvioitiin Yritystutkimus ry:n ja Alma Talent Oy:n antamien ohjeellisten arvojen mukaan. Lisäksi case-yrityksen tunnuslukuja verrattiin Finnveran keräämiin toimialan tunnuslukuihin ja tutkittiin sitä, miten case-yritys sijoittuu kannattavuudeltaan, maksuvalmiudeltaan ja vakavaraisuudeltaan muuhun toimialaan nähden. Toimialavertailu suoritettiin tilikausilta 2017–2019, koska tilikauden 2020 aineistoa tilastokeskuksesta ei ollut vielä saatavilla.

Yrityksen kannattavuutta arvioitiin muun muassa käyttökateprosentilla, liiketulosprosentilla sekä nettotulosprosentilla. Yrityksen toiminta on ollut pääsääntöisesti kannattavaa lukuun ottamatta tappiollista tilikautta 2018. Käyttökateprosentissa, liiketulosprosentissa ja nettotulosprosentissa on tilikausien välillä jonkin verran vaihtelevuutta. Kannattavuutta analysoitaessa tehtiin myös huomio siitä, että tulosta ja käyttökatetta voisi mahdollisesti kasvattaa karsimalla yrityksen verraten suuria ulkopuolisten palveluiden eriä. Tuloslaskelmaa ja käyttökateprosentin tunnuslukuja tarkasteltaessa voikin huomata, että ulkopuolisten palveluiden erillä on selkeä yhteys case-yrityksen käyttökatteeseen. Yrityksen käyttökateprosenttia sekä nettotulosprosenttia on verrattu muihin saman toimialan yrityksiin ja tästä vertailusta voi huomata, että yrityksen kannattavuus ei ole niin vahva kuin muilla saman toimialan yrityksillä. Pääsääntöisesti yrityksen kannattavuus sijoittuu toimialan alakvartiiliin ja mediaanin väliin.

Lisäksi yrityksen kannattavuutta arvioitiin tarkastelemalla pääoman tuoton tunnuslukuja. Case-yrityksen kokonaispääoman, sijoitetun pääoman ja oman pääoman tuotto prosentit ovat tilinpäätösanalyysin toteutusvuosina melko heikolla tasolla. Yrityksen tulos tilikausina 2017–2020 on ollut niin pieni, että se ei ole juurikaan kerryttänyt yrityksen pääomalle tuottoa. Pienet pääoman tuotto prosentit johtuvat tosin osin myös siitä, että case-yrityksen oma pääoma on jo valmiiksi melko suuri, joten tilikausien voitot näyttävät siihen verrattuna hyvin pieniltä. Kaiken kaikkiaan tunnuslukuanalyysin perusteella yrityksen pääoman tuotto-

odotukset ovat heikkoja. Case-yrityksen sijoitetun pääoman ja kokonaispääoman tuoton tunnuslukuja verrattiin myös muihin saman toimialan yrityksiin. Myös toimialavertailu kertoo siitä, että case-yrityksen pääoman tuotto on heikkoa. Sijoitetun pääoman ja kokonaispääoman tuotto prosentit yltyivät tilikausina 2017 ja 2019 juuri ja juuri toimialan alakvartiiliin ja vähän sen yli. Tämä kertoo siis siitä, että case-yritys sijoittuu toimialalla heikoimpaan 25 prosenttiin mitä tulee pääoman tuotto prosenttiin.

Case-yrityksen vakavaraisuutta tarkasteltiin omavaraisuusaste prosentilla, suhteellisella velkaantuneisuudella sekä nettovelka prosentilla. Kun tarkastellaan tilikausia 2017–2020 yrityksen omavaraisuusaste on laskenut joka vuosi, mutta silti yrityksen omavaraisuusaste on hyvällä tasolla. Sitä mukaa kun yrityksen omavaraisuusaste on laskenut, niin yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelka prosentti ovat nousseet. Vaikka nettovelka prosentti ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat nousseetkin, tunnusluvut ovat edelleen maltillisia ja kertovat tunnuslukuanalyysin lukijalle siitä, että yrityksen vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Kun verrataan omavaraisuusaste prosenttia ja suhteellisen velkaantuneisuuden prosenttia muihin saman toimialan yrityksiin, niin yrityksen vakavaraisuus on erittäin hyvällä tasolla. Omavaraisuusaste on selkeästi toimialan yläkvartiiliin yläpuolella ja suhteellinen velkaantuneisuus selkeästi alakvartiiliin alapuolella vuosina 2017–2019.

Viimeisenä osa-alueena tarkasteltiin case-yrityksen staattista maksuvalmiutta. Staattista maksuvalmiutta tarkasteltiin tunnusluvuilla Quick ratio ja Current ratio. Nämä molemmat maksuvalmiuden tunnusluvut kertovat case-yrityksen maksuvalmiuden olevan hyvällä tai jopa erinomaisella tasolla tilinpäätösanalyysivuosina. Kun maksuvalmiuden osalta suoritettiin toimialavertailua, voitiin huomata, että case-yrityksen maksuvalmius on selkeästi korkeampi kuin toimialan yläkvartiili. Kuitenkin staattisen maksuvalmiuden sekä omavaraisuusasteen tunnuslukuja tarkasteltaessa on tärkeää muistaa, että tunnusluvut kuvaavat vain yhden päivän tilannetta. Etenkin maksuvalmius ja rahoitusomaisuus voivat vaihdella suurestikin tilikauden aikana, joten staattisen maksuvalmiuden tunnuslukuja kannattaa pitää enemmänkin suuntaa antavina, ei absoluuttisina.

Kaiken kaikkiaan yrityksen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat olleet laskusuhdanteessa vuosina 2017–2020 ja vaihtelua on tapahtunut eri tunnusluvuissa. Niin yrityksen tilikausien

välisestä vertailusta kuin toimialavertailustakin voidaan tehdä johtopäätös, että yrityksen vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla, mutta yrityksen liiketoiminnan kannattavuudessa voisi olla parantamisen varaa. Pienillä kuluerien muutoksilla yrityksen käyttökateprosentti ja kannattavuus voisivat kääntyä nousuun.

LÄHTEET

- Alma Talent Oy. Ei päiväystä. Tunnuksluopas. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.4.2021].
Saatavana: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuksluopas>
- Erkkilä, J. 29.7.2012. Sijoitetun pääoman tuotto – näin tulkitset tärkeää kannattavuustunnukslukua. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.4.2021]. Saatavana: <https://www.salkunrakentaja.fi/2012/07/sijoitetun-paaoman-tuotto/>
- Helenius, M. 2017. Maanrakennusyrityksen tilinpäätösanalyysi. [Verkkojulkaisu]. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 6.5.2021]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201704034113>
- Hjelm, M. 2016. Maanrakennusyrityksen taloudellinen tila ja tulevaisuus. [Verkkojulkaisu]. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. Liiketalous, ulkoinen laskentatoimi ja verotus. Opinnäytetyö. [Viitattu 9.5.2021]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201604073974>
- Ihantola, E. & Leppänen, P. 2018. Yrityksen kirjanpito. Liiketapahtumista tilinpäätökseen. 4. laitos. Helsinki: Gaudeamus.
- Jalonen, K. 2016. Tilinpäätösanalyysi. Case Yritys X. [Verkkojulkaisu]. Vaasa: Vaasan ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 6.5.2021]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016121921091>
- Kallunki, J. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum.
- Kananen, J. 2015. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. [Verkkokirja]. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. [Viitattu 17.4.2021]. Saatavana Booky.fi. Vaatii käyttöoikeuden.
- L 30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki.
- Leppiniemi, J. & Kykkänen T. 2019. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 10., uud. painos. Helsinki: Alma Talent.
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka A. 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. [Verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. [Viitattu 6.3.2021]. Saatavana: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L5_5.html
- Salmi, I. 2015. Mitä tilinpäätös kertoo? [Verkkokirja]. Helsinki: Edita Publishing Oy. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana Ellibs-e-kirjakokoelmasta. Vaatii käyttöoikeuden.

Tilastokeskus. Ei päiväystä. Johdatus tilastotieteeseen. [Verkkosivu]. [Viitattu 1.5.2021].
Saatavana:

https://tilastokoulu.stat.fi/verkkokoulu_v2.xql?course_id=tkoulu_tilaj&lesson_id=3&subject_id=2&page_type=sisalto

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen ja tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. laitos. Helsinki: Gaudeamus.

LIITTEET

Liite 1. Case-yrityksen tuloslaskelma ja oikaistu tase, johon on laskettu käyttökate, liike-tulos ja nettotulos

Liite 2. Finnveran tilinpäätöstilastot 2017-2019

Liite 1. Case-yrityksen tuloslaskelma ja oikaistu tase, johon on laskettu käyttökate, liiketulos ja nettotulos

	2017	2018	2019	2020
LIKEVAIHTO	692 861,27	786 659,72	669 472,94	1 077 757,02
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	3 974,53	0,00	2 039,45
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	692 861,27	790 634,25	669 472,94	1 079 796,47
Aine- ja tarvikekäyttö	-74 319,13	-140 868,72	-130 623,91	-196 240,58
Ulkopuoliset palvelut	-274 331,93	-344 806,06	-141 958,21	-440 281,49
Henkilöstökulut	-171 461,93	-165 965,16	-133 823,90	-197 839,94
Liiketoiminnan muut kulut	-120 036,42	-183 189,35	-192 552,22	-186 223,64
Valmisteveraston lisäys/vähennys	14 430,13	3 961,41	-45 498,94	0,00
KÄYTTÖKATE (EBITDA)	67 141,99	-40 233,63	25 015,76	59 210,82
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 354,09	-25 465,56	-20 021,67	-38 106,69
LIIKETULOS (EBIT)	15 787,90	-65 699,19	4 994,09	21 104,13
Muut korko- ja rahoitustuotot	10,65	203,87	83,48	132,92
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-2 686,56	-3 803,73	-4 912,20	-10 859,92
Välittömät verot	-2 757,45	91,76	3,34	0,00
NETTOTULOS	10 354,54	-69 207,29	168,71	10 377,13
TILIKAUDEN TULOS	10 354,54	-69 207,29	168,71	10 377,13
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Koneet ja kalusto	154 062,25	76 396,69	60 065,02	114 320,15
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	154 062,25	76 396,69	60 065,02	114 320,15
Leasingomaisuus	0,00	108 404,24	116 420,96	82 902,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Keskeneräiset tuotteet	41 537,53	45 498,94	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	41 537,53	45 498,94	0,00	0,00
Myyntisaamiset	83 295,96	37 274,20	84 213,61	283 923,17
Muut saamiset	62 588,45	65 962,12	53 497,19	68 741,86
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	145 884,41	103 236,32	137 710,80	352 665,03
Rahat ja rahoitusarvopaperit	13 746,96	31 661,38	50 514,90	0,00

Liite 2. Finnveran tilinpäätöstilastot 2017-2019

Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku ja Vuosi

43120 Rakennuspaikan valmistelutyöt		2017	2018	2019
Käyttökate, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	21,1	21,3	19,5
	Mediaani	11,9	11,8	10,7
	Alakvartiili	5,7	5,1	3,9
Liiketulos, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	10,6	11,1	8,7
	Mediaani	3,7	4,1	3,2
	Alakvartiili	0,9	0,1	0,3
Nettotulos, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	7,1	8,1	5,8
	Mediaani	2,1	2,0	1,4
	Alakvartiili	-0,3	-1,2	-2,1
Rahoitustulos, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	17,7	17,7	14,1
	Mediaani	9,6	8,9	8,1
	Alakvartiili	4,1	3,8	1,9
Kokonaispääoman tu	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	17,1	18,8	13,4
	Mediaani	7,4	6,3	6,2
	Alakvartiili	2,4	0,3	0,6
Sijoitetun pääoman t	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	25,2	28,4	21,5
	Mediaani	10,4	10,1	8,9
	Alakvartiili	3,6	0,5	0,7
Omavaraisuusaste, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	38,2	33,2	30,6
	Mediaani	17,0	17,3	19,0
	Alakvartiili	4,2	4,9	2,6
Velat/liikevaihto, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	77,9	83,2	84,2
	Mediaani	46,8	49,2	44,6
	Alakvartiili	26,4	32,5	31,4
Current ratio	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	1,4	1,4	1,4
	Mediaani	0,9	1,0	0,9
	Alakvartiili	0,6	0,6	0,5
Quick ratio	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	1,2	1,2	1,1
	Mediaani	0,8	0,8	0,7
	Alakvartiili	0,4	0,5	0,4
Käyttöpääoma, %	Havainnot	155	140	114
	Yläkvartiili	9,0	10,4	8,6
	Mediaani	3,6	3,2	3,3
	Alakvartiili	-0,8	-0,1	-2,6

Lähde:
Finnvera Oyj